НАВІНКІ

9 - 16 студзеня 2003 №1(80) Кошт свабодны

КВОЛЫЯ ПАДАРУНКІ
пад бюджэтную елку

А гэтая слановая доза яму будзе ў самы раз!

Сілавыя ведамствы 7,7%

Мэдыцына 5,7%

Навука 2,3%

БЮДЖЭТ 2003

БЕЛАРУСЬ

Прабухаўшы амаль месяц, Беларусь з хмяльной галавой уступае ў новы бюджэтны год. Не хвалюйцеся, гэты год падрыхтаваў нам ня менш сюрпрызаў, чым Дзед Мароз са Сьнягуркай. Як у гайдаеўскай «Каўкаскай палоньніцы» бюджэт быў падзелены ў залежнасьці ад ягонага ўсыпляльнага ўзьдзеяньня на галіны грамадзтва.

Мясцовыя ВЫБАРЫ 2003

Гульня для кандыдатаў у дэпутаты на стар. 6,11

Калі пачнецца вайна з Іракам?

Калі б Лукашэнка быў Чавэсам...

Раскрыцьцё інсынуацыяў апазыцыйных палітыкаў *на стар.5*

THE MATRIX

Навінкі ня раз ужо падымалі тэму існаваньня ў краіне «чарнільнага» лобі, якое робіць капітал на людзкім горы, спайваючы грамадзянаў таннымі «віннымі напоямі». Справа ўжо настолькі сур'ёзная, што можна казаць аб існаваньні **пладова-ягаднай матрыцы**, якая кантралюе памкненьні й думкі значнай часткі грамадзтва. Надыйшоў час выбіраць: вырвацца з матрыцы ці застацца ў ёй назаўжды...

Фотакомікс на стар.16

Газэта «Навінкі» выходзіць зь лютага 1998 г. Зарэгістраваная ў Дзяржаўным камітэце па друку Рэспублікі Беларусь 23.02.1999 г. Пасьведчаньне аб рэгістрацыі №1272. Заснавальнікі: П.Канавальчык, А.Новікаў, А.Мазур. Галоўны рэдактар Паўлюк Канавальчык. Адрас для карэспандэнцыі: п/с 33, 220134 Менск, БЕЛАРУСЬ; E-mail: kampramat@tut.by; Адрас рэдакцыі: г.Менск, пр.газ.«Известия», 9-143.

Нумар падпісаны да друку 9.01.2003г., а 00.01. Тыраж 3000 экз. Надрукавана з гатовых дыяпазытываў у друкарні ТДА «Знаменіе», г. Менск, вул. Кальварыйская, 24. Заказ №13

Навінкі ў тэстах

1. Што падараваў на Божае нараджэньне патрыярх Алексій II прэзыдэнту Аляксандру Лукашэнку?
А) Кадзіла
Б) Сьвечку
В) Ікону

2. Без чаго дамовіліся правесьці нефармальную сустрэчу кіраўнікі краінаў СНД ва ўкраінскіх Карпатах напрыканцы студзеня?
А) Бязь гальштукаў
Б) Без касьцюмаў
В) Без трусоў

3. На якую паслугу дзяржаўнае прадпрыемства Белтэлеком павялічыла тарыф да 70 рублёў?
А) Інфармацыйная даведка
Б) Інтэрнэт
В) Сэкс па тэлефону

4. У сталіцы Саюзнай Рэспублікі Югаславіі Белградзе прайшла прэзэнтацыя беларускага:
А) Трамваю
Б) Тралейбусу
В) Мэтро

5. Рэтрансляцыя якой незалежнай радыёстанцыі спыненая на тэрыторыі Беларусі?
А) Свабода
Б) Маяк
В) Сталіца

6. Пра падтрымку беларускіх прафсаюзаў заявіла Міжнародная фэдэрацыя:
А) Мэталістаў
Б) Блэкераў
В) Дзэераў

7. Згодна дадзеных Савету Эўропы, працяглась жыцьця беларускіх мужчын складае:
А) 100 гадоў
Б) 62,8 гады
В) Столькі не жывуць

8. Хто атрымаў перамогу на нядаўніх прэзыдэнцкіх выбарах у Літве?
А) Вітаўтас Ландсбэргіс
Б) Раландас Паксас
В) Арвідас Сабоніс

9. За мінулы год у Беларусі загінулі 1.272 чалавекі падчас:
А) Паводак
Б) Пажараў
В) П'янак

10. Які новы атракцыён усталююць у сталічным парку імя Максіма Горкага?
А) Паратрупэр
Б) Супэр-8
В) Кола агляду

11. За што А.Лукашэнка ўручыў дзяржаўныя прэміі дзеячам культуры?
А) За духоўнае адраджэньне
Б) За духоўнае выраджэньне
В) За духоўнае нараджэньне

12. Хто наведае Беларусь з афіцыйным візытам 19 студзеня?
А) У.Пуцін
Б) Л.Кучма
В) Н.Назарбаеў

13. Хто прызнаны лепшым спартсмэнам Беларусі 2002 году?
А) Э.Малафееў
Б) А.Грышын
В) А.Лукашэнка

14. Дзе пройдзе сэсія парлямэнту саюзнай дзяржавы Беларусі і Расеі 14-16 студзеня?
А) У Менску
Б) У Маскве
В) На Калыме

Правільныя адказы: 1-В, 2-А, 3-А, 4-Б, 5-Б, 6-А, 7-Б, 8-Б, 9-Б, 10-Б, 11-А, 12-А, 13-Б, 14-Б

На радзіме Санта-Клаўса

Пятая хваля беларускай эміграцыі

Славамір Адамовіч, які стаў шырока вядомы пасьля напісаньня вершу «Убей президента» ў вузкіх месцах пазбаўленьня свабоды (часовага – за сваю частушку ён адсядзеў усяго 10 месяцаў, роўна столькі, каб напісаць «Турэмны дзёньнік», які з посьпехам разышоўся ў Амэрыцы) цяпер знаходзіцца ў Нарвэгіі дзе папрасіў палітычнага прытулку. Цікава, што ж вынудзіла Славу пакінуць Сінявокую ды шукаць прызнаньня ў далёкім замежжы. Ці ня слава Васіля Быкава, які ўжо некалькі гадоў вандруе па Эўропах. Аднак у адрозьненьні ад мэтра беларускай прозы майстра вершаванага радка знаходзіцца ў адным зь лягераў уцекачоў. Вырашэньня свайго лёсу ён будзе

чакаць яшчэ больш за паўгады. Гэтага тэрміну нарвежцам павінна хапіць, каб вырашыць, ці прадстаўляе слава і гонар беларускай апазыцыйнай славеснасьці небясьпеку для нарвэскіх элітаў – у Нарвэгіі ёсьць каралева ды й Санта-Клаўс яшчэ часам зьяўляецца ў публічных месцах. Будзе змагар за дэмакратыю паводзіць сябе ціха і мірна ці напіша чарговы «Дзёньнік уцекача» і яго вытураць з краіны? Пакажа час.

Лёс паэта, зрэшты можна будзе прасачыць па ягоных аўтабіяграфічных творах, якія, у адрозьненьне ад архірэвалюцыйных вершаў крыху больш рэалістычныя: пра тое, як Славімір прадаваў свой «Турэмны дзёньнік» у Амэрыцы, можна даведацца з «Амэрыканскага дзёньніка». Застаецца невядомым, ці прадаў паэт сваю кватэру ў Менску, якую купіў на свой амэрыканскі заробак, і пра набыцьцё якой доўгі час часалі языкі прадстаўнікі беларускай літаратурнай багемы. Роўна як і застаецца невядомым, ці спадзяецца паэт-змагар вярнуцца на радзіму гуркоў ●

Свабоду папугаям!

МэдыцЫна

Прагрэс

Ведаеш, сябра, зьмяняецца ўсё.
Не стаіць на месцы сьвет.
Доследу на жывёлах інстытут мэдыцынскі
Крыкнуў жорстка і цьвёрда – НЕТ!

Братоў меншых не жадаюць зьнішчаць айбаліты.
Не на кроліках – на кампутарах –
Праводзіць будуць лекаў іспыты!

Прашу сур'ёзна аднесьціся да навіны.
Гэта не хлусьня і не якое там Гэ.
Наша краіна крок гістарычны зрабіла
Першай на прасторы ўсяго СНГ.

Зараз жывёлаў катуюць
Расея, Літва, Кыргыстан,
Латышы, Эстонія, Казахстан.
У сьмерцях павінны не выпадкова
Грузія, Украіна, Малдова.
Гібнуць мышы ў Азэрбайджане,
Дразафілы, зайцы – у Туркістане
Гінуць дзясяткамі шымпанзэ
Пад нажом акулярыкаў у Душанбэ.

P.S. Вось толькі пытаньне:
Любая жывёлінка будзе жыць,
Ці не хапае грошыкаў нашым мэдыкам
Мышак карміць.

Ярыла Пшанічны

Радасная навіна для ўсіх братоў нашых меншых была агучаная на мінулым тыдні. Флагман айчыннай мэдыцынскай навукі Беларускі дзяржаўны мэдыцынскі ўнівэрсытэт адмовіўся ад правядзеньня экспэрымэнтаў над жывёламі. Пры чым наш «мед» зрабіў гэты крок першым сярод аналягічных установаў ня толькі Беларусі, але і ўсяго СНД.

А дазволілі абыйсьціся без такіх антыгуманных мэтадаў адукацыі міжнародныя арганізацыі, якія займаюцца ахoвай жывёл. Розныя там грыніпісы падаравалі ўнівэрсытэту прынцыпова новае абсталяваньне. Такім чынам, калі раней будучыя эскулапы са скальпэлям у руках па мэтодыцы Паўлава рэзалі бедным белкам і стрэлкам пузы, дык цяпер яны будуць вывучаць рэфлексы з дапамогай сучасных кампутараў.

Аднаасова вызваленьне ад марнай працы дазволіла стварыць пры ўнівэрсытэце вэтэрынарную лячэбніцу «Айбаліт», дзе студэнты лечаць і праводзяць хірургічныя апэрацыі хатнім жывёлам, дзякуючы чаму набываецца бясцэнны досьвед, які спатрэбіцца ў будучай мэдыцынскай практыцы.

Застаецца толькі парадавацца за нашую прагрэсіўную мэдыцынскую навуку, ды заадно паспачуваць падвопытным трусам усяго былога СССР, дзе да гэтай пары практыкуюцца зьдзекі над жывёламі ●

П.П.Шарыкаў,
пацыент

Доўгі шлях на эўрарынак

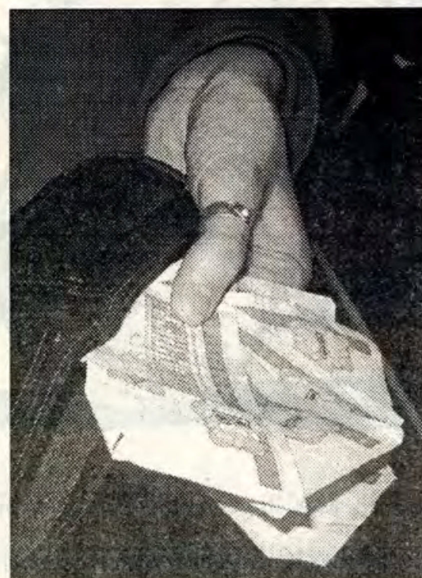
Манапалісту ў вытворчасьці матацыклаў і веласіпэдаў у Беларусі – Менскаму мотавелазаводу стала цесна на айчынным рынку. Завод узяў курс на засваеньне рынкаў Эўропы, Афрыкі, Сярэдняй Азіі і Паўднёвай Амэрыкі. Спэцыялісты па маркетынгу пачалі дасьледваньні па пастаўках матацыклаў з чатырохтактным рухавіком у Францыю, Мэксыку, Пэру і Гішпанію. Плянуюцца буйныя пастаўкі (каля 2 000 матацыклаў) ў Афганістан, краіны Афрыкі, Расею. Пакуль яшчэ трымаюцца ЗША і Японія. Але нічога. Хутка «Харлеі» і «Хонды» будуць цікавіць толькі антыквараў. Ужо сёньня завод можа выпускаць да 100 000 драндулетаў у год і 80% зь іх ідзе на экспарт. Пры поўнай загружанасьці працоўных магутнасьцяў праз 10 год у сьвеце будзе мільён менскіх жалезных каней, а прэзь некалькі стагодзьдзяў – калі ўмоўна дапусьціць, што тэмпы роста насельніцтва застануцца ў дапусьцімых рамках – кожная сям'я на плянэце атрымае ўласны матацыкл Менскага «Мотавелазаводу» ●

Хірург,
начны воўк

Бывайце, зялёныя!

Новыя наступствы гіпэрінфляцыі

Ну вось нарэшце і дачакаліся! Падзея, пра якую ўжо некалькі гадоў марыла большая частка, калі ня ўвесь беларускі народ, адбылася. Не, размова ідзе не пра адстаўку Лукашэнкі і нават не пра адкрыцьцё машыны часу. З 10 студзеня ў Беларусі кошты на тавары, што рэалізуюцца ў рознічнай гандлёвай сетцы, а таксама тарыфы на паслугі будуць акругленыя з дакладнасьцю да 5 рублёў. А гэта значыць, што больш ня будзе патрэбы, стоячы ў чарзе за бутэлькай, лічыць кроўныя «драўляныя», якіх заўсёды не хапае, пры чым у большасьці выпадкаў – у прадаўшчыц. У выніку пакупнік чуе да болі знаёмае: «Буду должна!».

Цяпер жа гэтай мароці надыходзіць канец. Дзяржава паклапацілася пра простага грамадзяніна, каб не дурыць яму мазгі лішнімі вылічэньнямі. Мудрацы зь Міністэрства эканомікі падлічылі, што выдаткі на вытворчасьць купюры вартасьцю 1 рубель нашмат пераўзыходзяць яе сабекошт. А таму вырашана паступова вывесьці са звароту гэтую зялёную паперку.

Кіруючыся такой стратэгічнай логікай можна пайсьці яшчэ далей і акругліць кошты не да 5 рублёў, а да 10, 20, 50, 100 і г.д. Гэта значна аблегчыць працу прадаўшчыц, а ў пэрспэктыве і наогул дазволіць перайсьці да безграшовай сістэмы разьлікаў, пра якую так марыў дзядуля Ленін ●

Станіслаў Багданкевіч,
былы старшыня НБ РБ

СпОрт

Каманда маладосьці нашай...

Некалькі дзён усе вядучыя расейскія СМІ дружна рапартавалі пра пасьпяховае выступленьне сваёй маладзёжнай зборнай на прайшоўшым нядаўна ў Канадзе чэмпіянаце сьвету па хакею. Тады юнцы з суседняй краіны (узрост гульцоў – да 20 гадоў) выйгралі ў фінальным матчы ў гаспадароў пляцоўкі зь лікам 3:2. І гэтак ужо другі год запар.

За ўсімі одамі і панегірыкамі ў адрас расейскіх майстроў клюшкі і шайбы неяк незаўважаным застаўся вынік нашай роднай беларускай зборнай. Цікава нарэшце, як праявілі сябе тыя, каму ў бліжэйшай будучыні прыйдзецца адстойваць гонар і годнасьць сваёй радзімы. Сказаць, што наша дружына выступіла няўдала – нічога не сказаць. Прадстаўнікі беларускай школы хакею ня проста прайгралі ўсё што толькі магчыма, заняўшы апошняе месца. Яны яшчэ і вылятаюць з вышэйшага дывізіёну сусьветнага хакею. Кампанію ім складуць такія ж майстры зь Нямеччыны. І гэта ў той час, калі нацыянальная зборная крок за крокам набліжаецца да найвышэйшага п'едэсталу, калі краіна не шкадуе ні сілаў, ні сродкаў на будаўніцтва ўсё новых і новых лядовых палацаў.

Аднак сьвятое месца пустым не бывае. І замест няўдачнікаў беларусаў у наступным годзе гонар славянскай расы будуць адстойваць браты-ўкраінцы. А замест немцаў – браты-аўстрыйцы.

Павал Бурэ

Піўныя войны

Чарговы расейскі піўны картэль лезе ў РБ

Праграма ўраду па прыватызацыі дзяржаўнай маёмасьці набірае шалёныя абароты. Адзін за адным у рукі замежных буржуяў трапляюць гіганты айчыннай прамысловасьці. Новы 2003 год пачаўся са старой песьні. Гэтым разам на чарзе – Слуцкі піўзавод. Цяпер і яму засталося няшмат часу, каб трапіць у рукі расейскіх піўных алігархаў.

Слуцкі піўзавод варыць 12 гатункаў піва. Пры гэтым рэнтабэльнасьць вытворчасьці адмоўная. Той, хто хоць раз каштаваў прадукцыю з маркай «Слуцкі піўзавод» не з бадуна і ў цьвярозай памяці, ня можа пахваліцца прыемнымі ўспамінамі. Расейскае «Очаково», не нашмат лепшае, зьбіраецца інвэставаць у Слуцкі піўзавод 30 мільёнаў даляраў. Гэта, безумоўна, кропля ў піўным моры. Кошт прамысловага абсталяваньня Слуцкага піўзавода складае суму ў мільярд рублёў, і плянуецца правесьці пераінсталяваньне завода для павялічэньня выпуску піва з паўтара з паловай да пяці мільёнаў дэкалітраў у год. 30 мільёнаў – сума, канешне, вялікая, якой павінна хапіць на пластыкавыя бутэлькі ды этыкеткі (на вобраз і падабенства арыгіналу «Очаково»). А расплачвацца за расейскія новаўвядзеньні Слуцкі піўзавод разам са Слуцкім гарвыканкамам разьлічвае кантрольным пакетам акцыяў. Сумеснае пагадненьне аб гэтым ужо падпісанае.

Трэба адзначыць, што падобная гісторыя са случакамі адбываецца ня ў першы раз – узгадайце хаця б слуцкіх ткачых, якія вымушаныя былі працаваць на кан'юнктуру і ткаць модныя пэрсідзкія ўзоры замест цьвятка радзімы. Але рука ўпарта штампавала адзін за адным васількі і рамонкі, што надавала звычайным вышытым рушнікам небывалы камэрцыйны посьпех. Так і рука слуцкага півавара будзе па-ранейшаму гнаць родную барматуху, хаця б і пад замежнай этыкеткай. І няважна ў каго кантрольны пакет акцыяў. Немагчыма, каб камень працівіўся закону прыцягненьня. Немагчыма, каб бесьсьлядоўна загінулі традыцыі нацыянальнага півавареньня ●

Першыя нявінныя ахвяры беларуска-расейскай піўной інтэграцыі

Гімнавая ліхаманка

Новая геніяльная думка наведала галаву кіраўніка Фэдэрацыі прафсаюзаў Беларусі Леаніда Козіка. Усьлед за перайменаваньнем фэдэрацыі зьявілася ідэя фікс – гімн для фэдэрацыі. Аб'яўлены конкурс на стварэньне літаратурнага шэдэўру. Згодна ўмоваў конкурсу, у тэксьце павінны быць адлюстраваныя «ідэі аховы інтарэсаў працоўных, салідарнасьці рабочага руху, сацыяльнага партнэрства прафсаюзаў, ураду і наймальнікаў».

Што і казаць, умовы ня зь лёгкіх. Будучы аўтар павінен валодаць незвычайным талентам і майстэрствам увасабленьня думкі ў вершаванай форме. А спэцыяльна створаная камісія адбярэ тры лепшыя варыянты і 20 чэрвеня вызначыцца канчатковы пераможца, які і атрымае грашовае ўзнагароджаньне. Працоўны калектыў газэты *Навінкі* ня мог абыйсьці такую важную для кожнага адказнага грамадзяніна падзею. На пазачарговым прафэсійным сходзе супрацоўнікаў рэдакцыі большасьцю галасоў была прынятая пастанова пра тэрміновае напісаньне свайго варыянту гімну з мэтай удзелу ў агульнанацыянальным конкурсе. Адначасова мы бярэм абавязальніцтвы паведамляць чытачам пра ход конкурсу і прыкласьці ўсе намаганьні дзеля нашай агульнай перамогі ●

Сяргей Міхалкоў,
Лебядзеў-Кумач

Птушка шчасьця

Стабільная праца беларускіх прадпрыемстваў балюча б'е па экалягічным становішчы краіны і ставіць пад пагрозу існаваньне некаторых відаў неабходных для гаспадаркі жывёлаў. І калі ва ўсім сьвеце адзначаецца год казла, то айчынная арганізацыя «Ахова птушак Беларусі» абвесьціла гэты год Годам вераб'я, што абсалютна натуральна і неабходна: калі з казламі ў нас заўсёды было ўсё ў парадку, то вераб'і стаямі дохнуць у дыме аптымістычных заводзкіх комінаў. Птушачак шкада, таму, відаць, гэта прывядзе да стварэньня ўласнага беларускага календару, адрознага ад усіх надуманаастралягічных забабонаў. З гэтай мэтай выявы маленькай, але вельмі ганарлівай птушкі ўпрыгожаць сабой паштоўкі, адкрыткі і іншую лабудзень рэклямна-віншавальнага характару ●

Мао Дзэдун,
арнітоляг

Глябальнае пацяпленьне

Яшчэ з канца 80-х гадоў мінулага стагодзьдзя нашыя (тады яшчэ савецкія) СМІ ўцямілі, што выгадней пісаць пра лятаючыя талеркі, зялёных чалавечкаў, сьнежнага чалавека і маньякаў-чыкацілаў, чымсьці пра пляны партыі і пэрспэктывы барацьбы зь цьвярозасьцю. Сёлета, пасьпяхова перакрочыўшы парог трэцяга тысячагодзьдзя, мы адзначаем, што сытуацыя ў СМІ не пагоршылася ні на мілімэтр, наадварот: *Московский Комсомолец* публікуе фотаздымкі аблокаў у выглядзе анёлкаў і самога Госпада Бога, адлюстраванае ў вадзе адбіцьце крыжа на царкоўнай званіцы ў выглядзе сьвятога Серафіма Сараўскага, які ўкленьчыў і моліцца... Нашы СМІ такія ж камсамольскія, як і маскоўскія. Нават больш: «Наши новости» (для тых хто ня ведае: інфармацыйная праграма другога нацыянальнага каналу ОНТ) ў эфіры ад 6 студзеня гэтага года паведамілі пра незвычайную атмасфэрную зьяву: над новабудоўляй Нацыянальнай бібліятэкі таго ж дня бачылі выяву вясёлкі (не вячоркі!). Гэта вельмі рэдкая зьява зімой. Асабліва ў такія маразы. На перадачу былі запрошаныя экспэрты, напрыклад, сапраўдны інжынэр-геадэзыст, які ўсё тлумачыў з навуковага пункту гледжаньня. Але колькі б нам ні тлумачылі пра атмасфэру, нешта ёсьць такое, што і ня сьнілася гэтым мудрацам! Вясёлка (не вячорка!) – знак Божы, які Божачка ўсталяваў пасьля сусьветнага патопу ў знак спакою зь людзьмі. Урэшце не над сядзібай БНФ зьявілася гэтая «атмасфэрная» зьява – хто такое патлумачыць! Не інжынераў-атэістаў, а бацюшку зь Петрапаўлаўскай царквы трэба было запрасіць на перадачу! А яшчэ лепш багасловаў з тэалягічнага факультэту ЭГУ – яны вучоныя! Яны ўсё правільна патлумачаць! ●

Алістэр Кроўлі,
містык

P.S. А якія незвычайныя атмасфэрныя зьявы над будынкам Нацыянальнай бібліятэкі чакаюцца летам! Паспорым, што сьнег? А можа манна нябесная, га?

МыТня дае дабро

Цяжкая сытуацыя склалася на беларуска-польскай мяжы. Доблесныя беларускія памежнікі і мытнікі прыкладаюць усе магчымыя намаганьні, каб не дапусьціць пранікненьня на Захад соцень тысячаў нелегальных эмігрантаў, кантрабандныя наркотыкі і валюту. У той жа час сладаецца ўражаньне, што польскі бок робіць усё магчымае, каб перашкодзіць нармальнай працы кантрольна-прапускных пунктаў.

Так з пачаткам новага году Польшча ў аднабаковым парадку ўвяла абмежаваньні на імпарт нафтапрадуктаў зь Беларусі, усталяваўшы ліміт у 200 літраў. Не сакрэт, што паліва ў Беларусі каштуе амаль на 60 працэнтаў таньней чым у Польшчы. Таму многія жыхары памежных раёнаў запраўлялі поўныя бакі і па некалькі разоў на дзень езьдзілі за мяжу, каб там зьліць іх ды атрымаць свае законныя пянёндзы. І вось нашыя суседзі вырашылі прыкрыць гэтую лазейку (а для многіх бадай ці не адзіны заробак). Толькі меры гэтыя ўдарылі не па кантрабандыстах, а па дальнабойшчыках, якія транзытам едуць у Нямеччыну і далей па Эўропе. На мяжы адразу ж узьніклі шматкілямэтровыя пробкі зь вялікагрузных аўтамабіляў. Вадзілы ў знак пратэсту пагражаюць зьліць салярку ў блізляжачыя канавы, што пагражае маштабнай экалягічнай катастрофай. Праблема можа перайсьці ў дыпляматычны скандал. Як заявіў амбасадар Польшчы ў Беларусі Тадэвуш Паўляк, такая сытуацыя захаваецца да той пары, пакуль паміж краінамі ня будзе падпісанае новае гандлёвае пагадненьне. А як, прабачце, яго падпісаць, калі прэзыдэнт невыяздны?! Відаць, прыйдзецца ўсё ж такі Эўразьвязу адмяніць свае санкцыі ў адносінах да беларускіх чыноўнікаў, і тады мы зноў зможам убачыць бацьку на лепшых гарналыжных курортах Эўропы ●

Доўгія караваны вязуць за мяжу незьлічоныя скарбы нашай краіны

Вісарыён Верашчагін,
мытнік

Магія Слова

альбо тайна навагодняй замовы

Новая тактыка рэжыму Лукашэнкі – выкарыстаньне старажытных славянскіх магічных тэхналёгіяў. Ці атрымаў ўжо бацька сан волхва?

«Народныя замовы-шэпты шырока распаўсюджаныя і ў наш час, на пачатку XXI стагодзьдзя. Болей таго, зьявіліся своеасаблівыя чараўнікі-прадказальнікі, якія маюць неблагую адукацыю і выкарыстоўваюць сучасныя сродкі масавай інфармацыі: тэлебачаньне, радыё, прэсу.» *(А.М.Ненадавец. Сілаю слова. Чорная і белая магія. – Мн.: Беларусь, 2002, ст.6)*

Хутка Стары новы год. Па традыцыі, гэтая дата завяршае шматтыднёвы марафон усенародных п'янства і чэраваугодзьдзя, якім суправаджаюцца навагоднія сьвяты. Хутка беларус зноў акунецца з галавой у дэпрэсіўны сусьвет постнавагодняга бадуна, суцяшэньнем якому будуць толькі мроя аб наступных карнавалах ды цьмяная памяць аб перажытым за апошнія тыдні. Ад сустрэчы Новага Году нашаму апухламу бедалазе, як заўсёды, застанецца клясычны набор успамінаў. Акрамя перагару, водару хвоі, прысмаку разнастайных салатаў і фантомнага болю адарваных кітайскімі пэтардамі пальцаў, у падкорцы аддрукуюцца навагоднія тэлеканцэрты і, вядома, традыцыйная навагодняя прамова Прэзыдэнта Рэспублікі Беларусь. Апошняя аднак, у адрозьненьне ад іншага навагодняга антуражу, дагэтуль ніколі не была прадметам сур'ёзнага аналізу.

Цікавасьць «Навагодняга віншаваньня Прэзыдэнта беларускаму народу» найперш у тым, што ў гэтым аратарскім жанры выкарыстаньне мовы цалкам пазбаўленае якой-небудзь інфарматыўнай ці нават забаўляльнай функцыі. Што новага мы пачулі ад Прэзыдэнта? Што ў Беларусі няма ворагаў? Што няма эпідэміяў? Што ў нас няма спаду ў эканоміцы? Што няма дзікага расслаеньня на багатых і бедных? Што ў нашых дамах цёпла і ўтульна? Што кожны ў нас зарабляе колькі жадае? Што няма такога паняцьця як «уцякач з Беларусі»? Каб ведаць усё гэта, наўрад ці трэба было падрывацца і ўключаць ноччу тэлевізар. Тым больш пад Новы Год.

Можа, прыйшла пара палічыць навагоднюю прамову Аляксандра Рыгоравіча простым пустаслоўем і тым самым перавесьці яго ных уважлівых слухачоў у ранг лахоў, якім няма чаго рабіць, акрамя як грузіцца ў канун сьвята бессэнсоўнай балбатнёй па БТ? Ні ў якім разе, адкажам мы нігілістам-цынікам. Абавязкова павінен існаваць нейкі неўсьвядомлены патаемны сэнс сьвяточнага звароту лідэра нацыі да сваіх падданых. Гэты сэнс дапамагае нам знайсьці навуку, што завецца тэалёгіяй.

Мы жывем у эпоху дэкадансу традыцыйных рэлігіяў. Нягледзячы на сёньняшнюю бурную актыўнасьць Праваслаўнай і Каталіцкай цэркваў, іхныя догмы ўжо мала каго кранаюць. Між тым, гэты факт не азначае занепаду рэлігійнасьці ўвогуле, якая дапамагае прымірыцца ў будзённым жыцьці з прыроднымі зьявамі, якія простаму чалавеку цяжка растлумачыць (стыхійныя бедствы, узброеныя канфлікты, павышэньне камунальных тарыфаў, эпідэміі, дэфолт і г.д.). Раней гэтую функцыю выконвалі цэрквы і традыцыйныя язычніцкія валхвы-шаманы. У сучаснасьці роля інтэрпрэтацыі хаосу рэчаіснасьці і псыхалягічнай адаптацыі грамадзянаў да неўтаймавальнай стыхіі ў большай ступені належыць СМІ, зоркам шоўбізнэсу і спорту, а найперш афіцыйным дзяржаўным асобам. Рэлігійнасьць іхнага прагрузу, аднак, носіць імпліцытны (схаваны) характар.

Паспрабуем выявіць рэлігійную сутнасьць прэзыдэнцкага навагодняга выступу. У якасьці мадэлі возьмем зроблены брытанскімі тэолягамі аналіз дыскурсу папулярнага таблоіду *Sun*, які ў 1996 годзе быў апублікаваны ў спэцыялізаваным часопісе *Religiologiques* (№14). Паводле дасьледчыкаў, аналізаванае выданьне адпавядае ўсім асноўным крытэрам рэлігійнасьці, сярод якіх:

1) Вера ў існасьці, непадуладныя чалавечаму досьведу (Дабро, Зло, Бог, стыхіі, лёс, улада, рынак і г.д.);

2) Выкарыстаньне малітвы, мэдытацыі ці іншага спосабу камунікацыі з гэтымі існасьцямі;

3) Адпаведныя сьвяшчэнныя рытуалы;

4) Вера ў неперахозячыя каштоўнасьці, якім надаецца сакральны сэнс;

Цяпер давайце выкарыстаем гэтыя крытэры ў дачыненьні да навагодняй прамовы А.Р.Лукашэнкі. Вось рэзюмэ віншаваньня:

Суайчыньнікі! Шмат добрага зроблена за апошні год. І няма ў нас ані ўнутраных, ані зьнешніх ўзброеных канфліктаў, няма ў нас ані ворагаў ані тэрытарыяльных прэтэнзіяў, няма рэлігійнай і нацыянальнай варожасьці, няма спаду ў эканоміцы, няма дзікага расслаеньня на багатых і бедных, няма карупцыі, і г.д. І гэта нягледзячы на ўсе «ілжэпрароцтвы і прамое супрацьдзеяньне недабразычліўцаў» і «хваробы сусьветнай гаспадаркі»(1).

Ад сёньня і ўва векі вякоў у нас застануцца прыярытэты (4): грамадзянскі мір, грамадзкі спакой і бясьпека дзяржавы ды нязрушны курс (4) на ўмацаваньне сувэрэнітэту і раўнапраўны саюз з Расеяй. І грош нам цана, калі згубім наша адзінства, бо не ўстаім тады перад выпрабаваньнямі лёсу й часу. Унівэрсальная формула (4) і заклад нашага шчасьця – толькі праца кожнага і ўсіх.

Няхай год будучы падаруе (1, 2) малым – шчасьлівае дзяцінства, дарослым – радасьць працы, старым – маладосьць душы, мілым жанчынам – любоў і пяшчоту. Няхай ваш дом будзе надзейным прычалам, дзе вас любяць і чакаюць. Няхай цень непаразуменьня і недаверу не азмрочвае вашае жыцьцё. Няхай надзея і вера дапамогуць выстаяць пры любых няўзгодах... З Новым годам!

Як бачым, рэлігійнасьць прэзыдэнцкага энцыкліка відавочная па ўсіх пунктах вышэйпрыведзенай шкалы. А калі ўзгадаць першапачатковую функцыю каляднай елкі («сьвяшчэннага дрэва») у якасьці сродку ад бесаў, то становіцца ясным, адкуль зьмяяцца карані навагодняй прамовы Бацькі. Зварот Лукашэнкі – перажытак старажытных магічных практык беларусаў, а дакладней традыцыйных замоваў, якія дайшлі да нас у гэткай скажонай форме – «віншаваньня Прэзыдэнта». У апошняга ёсьць усе атрыбуты замовы : пералічэньне добрых (мір, спакой, адзінства, новы год, надзея, вера і г.д.) і злых (вайна, эпідэміі, хваробы сусьветнай гаспадаркі і г.д.) стыхіяў, просьба-мальба да іх («няхай новы год падаруе»), злыя ведзьмакі («ілжэпрарокі-недабразычліўцы»), самабічаваньні-праклёны («і грош нам цана»), магічнае заклінаньне («З Новым годам!»). Нашаму Гары Потэру не хапае толькі адпаведнай рэканструкцыі тэксту замовы паводле канонаў гэтага жанру, дзеля наданьня ім аўтэнтычнасьці і большага чарадзейнага эфэкту. Дзякуючы шматлікай літаратуры на гэтую тэму (напрыклад кнігі А.М.Ненадаўца *Сілаю слова. Чорная і белая магія* (Мн., 2002), зрабіць ня так ужо й цяжка. Напрыклад, саўковы штамп «Няхай ваш дом заўсёды будзе надзейным прычалам, дзе вас любяць і чакаюць» павінен гучаць гэтак: «*Станьце, анёлы-ахоўнікі, сьцяной ад нячыстай сілы, варажбітоў і варажбітак і агарадзіце гэты дом рабоў божых*». Пажаданьне «Няхай год будучы падаруе мілым жанчынам каханьне і пяшчоту» трэба вымаўляць: «*Каб было яму мотошна і нудна, не пілось, ня елась, да сваёй жонкі хацелась*». А наконт «недабразычліўцаў» і іхных «ілжэпрароцтваў», аўтэнтыка патрабуе такую замову: «*Хто на раба божага Аляксандра злобу мае, хай таму вочы на лоб павыпірае*».

Для большай эфэктыўнасьці замоваў вядучыя дэманолягі сьвету раяць тэлегледачам таксама ў будучыні як сьлед рыхтавацца да тэлесустрэчы з галоўным знахарам краіны. Акрамя вядомых ужо рытуалаў з шампанскім, можна прыкладаць да тэлевізара хворыя органы, а яшчэ лепш абкурваць хату павуціньнем і мохам з магільных камянёў. І тады дакладна ніякія «хваробы сусьветай гаспадаркі» нам ня будуць страшныя.

Пытаньне аднак: ці адпавядае незарэгістраваная публічная культавая дзейнасьць кіраўніка дзяржавы новаму Закону аб рэлігіі, які ўласнай чарнільнай асадкай тым самым кіраўніком дзяржавы і быў падпісаны. Слова за Філарэтам ●

Вісарыён Свамі

МіжнарОдная панарАма

Што пераблытаў карэспандэнт-міжнароднік, аглядаючы падзеі ў гарачых кропках плянэты?

ІЗРАІЛЬ. Прэм'ер-міністар А.Шарон стаў кумірам нацыі. Высьветлілася, што ён кінуў Арафата як лаха: узяў у яго паўтара мільёны даляраў на сваю перадвыбарчую кампанію і не аддаў.

КНДР. У 50-ую гадавіну эпохі чучхе ЗША ўрачыста падаравалі Пхеньяну атамную бомбу. «Сёньня, калі ў сьвеце лютуе тэрарызм, кожная дэмакратычная дзяржава павінна мець ядзерны фугас» – адзначыў Буш.

НЯМЕЧЧЫНА. У краіне рэзка падаражала тара з-пад бутэлек, у якія разьліваюць пладова-ягадныя чарнілы. Такім чынам урад намагаецца зьнізіць павальны алькагалізм сярод немцаў. Сэнс у тым, каб прымусіць іх перайсьці на больш мяккія напоі – піва.

ІРАК. Багдадзкі рэжым, рыхтуючыся да вайны зь янкі, пачаў падбору кандыдатаў у новы ўрад. Пасьля захопу Вашынгтону іракскімі войскамі гэтыя людзі ўзначаляць акупацыйную адміністрацыю. Галоўныя пасады ў марыянэтачным урадзе Садама зоймуць прадстаўнікі амэрыканскай апазыцыі – сябры Дэмпартыі ЗША.

ПРАВІЛЬНЫЯ АДКАЗЫ: А) Грошы Шарон узяў ад свайго паўднёва-афрыканскага сябра. Паводле ізраільскіх законаў любая фінансавая падтрымка мясцовым партыям з-за мяжы забароненая, і таму рэйтынг шаронаўскай партыі Лікуд кацiцца ўніз. Б) ЗША намагаюцца дабіцца ад КНДР прыпыненьня праграм стварэньня ўласнай атамнай бомбы. В) Міністэрства спажываньня ФРГ падняла кошт на піўныя бляшаныя банкі, разьлічваючы скараціць іх вытворчасьць, бо яны дрэнна паддаюцца перапрацоўцы. Г) На канфэрэнцыі ў Лёндане амэрыканцы паспрабавалі стварыць альтэрнатыўны Садаму ўрад з прадстаўнікоў антысадамаўскай апазыцыі.

Калі б бацька быў Чавэсам...

Ці апраўданае параўнаньне Лукашэнкі і прэзыдэнта Вэнэсуэлы?

У сваім вядомым вузкай паліттусоўцы палп-фікшне «Нэабальшавізм у Беларусі» В.Шушкевіч аб'ярлычыў Лукашэнку глябальнай пагрозай чалавецтву. Мабілізаваўшы рэсурсы сваёй палітычнай фантазіі, аўтар давёў, што жыцьцёвая місія Лукашэнкі – фабрыкаваць камуна-рэваншысцкія настроі. Першымі ахвярамі нэакамуністычнага гуна, адпаведна аракулу Шушы, могуць стаць чахлыя дэмакраты СНД. Аднак гэта Лукашэнку толькі для разьмінкі. У прыцэле спартовай вінтоўкі, зь якой бацька ходзіць на біятлон у Раўбічах – увесь сьвет. Сёньня прагнозы самага вядомага ў сьвеце цьвікакрада становяцца рэчаіснасьцю.

Апошнім часам беларускіх апазыцянэраў усё больш інтрыгуе лёс Вэнэсуэлы. Апазыцыйныя СМІ кастаньедна акампануюць вылазкам вэнэсуэльскіх дэмакратаў, даводзячы, што тыя змагаюцца з лацінаамэрыканскім падвідам Лукашэнкі – Хуга Чавэсам. Маўляў, Рыгорыч – ён і ў Афрыцы Рыгорыч, толькі чорны.

Аксэсуары рэжыму Чавэса нагадваюць беларускім дэмакратам родны лукашэнкаўскі парадак, бо Хуга, як і Шура, вядзе сяброўства з барадатым Фідэлем, пагрызься з грынга, наехаў на прадпрымальнікаў і прыняў новую Баліварыянскую канстытуцыю. Каталёг сымптомаў, каб сьмела ставіць палітыку дыягназ – «хранічны дыктатар» і прыраўняць да постаці махровага нэабальшавіка Лукашэнкі.

Калі яно вернае, то можна проста пацёрці пемзай Аляксандра Рыгоравіча, зголіць яму вусы, звадзіць у турбасалярый і ў ягонай асобе сьвету явіцца «славянскі Чавэс». Але спачатку давайце ўявім сабе, як бы выглядала Найноўшая гісторыя Беларусі, калі б у Лукашэнку сапраўды ўсялілася душа правадыра Баліварыянскай рэвалюцыі, прэзыдэнта Вэнэсуэлы Уга Чавэса.

Такім чынам, напярэдадні выбараў 1994 году маладога аграрыя Аляксандра Лукашэнку ўжо добра ведалі. У красавіку 1991 году, на хвалі народнага недавольства і страйкаў, што ахапілі Менск, Лукашэнка, на чале адзінаццаці батальёнаў рэвалюцыйных калгасьнікаў пры падтрымцы студэнтаў БАТУ і Горацкай сельгасакадэміі, паспрабаваў сілай скінуць партнамэнклятурны ўрад Сакалова-Дзямянцея, што здрадзіў машэраўскім ідэалам сацыялізму. Нягледзячы на падтрымку простага люду, пераварот не ўдаўся і селянін-машэравец трапіў за краты. Але за сваю адвагу энэргічны камандзір Рэвалюцыйнага машэраўскага руху быў празваны ў народзе Бацькам. Папулярнасьць ягонай крытыкі псэўдадэмакрата Кебіча толькі расла. Калі ў 1993 годзе бясстрашны дысыдэнт выйшаў на волю, усе сацапытаньні лічылі яго фаварытам на будучых прэзыдэнцкіх выбарах.

Першым крокам рэвалюцыйнага Прэзыдэнта было прыняцьце новай Канстытуцыі, якая радыкальна пашырала індывідуальныя правы і правы этнічных меншасьцяў, павялічвала паўнамоцтвы мясцовага самакіраваньня, зьнішчала старыя аўтарытарныя вэртыкальныя структуры ўлады і ўсталявала абавязковае выбарчае падцьвярджэньне мандата (альбо адкліканьне) кожнага прадстаўніка народа (у тым ліку Прэзыдэнта) пасьля паловы срока.

Урадам Лукашэнкі была забаронена прыватызацыя стратэгічных галінаў прамысловасьці, продаж якіх прыраўніваўся да здачы нацыянальнага сувэрэнітэту. Новыя сельскагаспадарчыя і гандлёвыя законы машэраўцаў радыкальна зьмянілі становішча на карысьць дробных гаспадарак, далі простым калгасьнікам рэальную магчымасьць прымаць рашэньні і паставілі надзейны заслон супраць карупцыі і праізволу старшынь калгасаў і дырэктараў саўгасаў.

Базавая, дэцэнтралізаваная дэмакратыя стала галоўным прыярытэтам Машэраўскай рэвалюцыі, якая аказвае падтрымку шматлікім незалежным некамэрцыйным выданьням, легалізавала дзесяткі мясцовых пірацкіх радыё- і тэлевізійных станцыяў. Нават паліцыя кожнага гораду падпарадкоўваецца толькі мясцовым уладам.

У 2001 годзе, пасьля трыюмфальных перавыбараў, прэзыдэнт-рэвалюцыянэр заклікаў народ да стварэньня «мільёну Машэраўскіх гурткоў». Дзясяткі тысяч простых грамадзянаў Беларусі адгукнуліся з энтузіязмам. На вуліцах тысячнымі тыражамі нарасхоп прадаюцца сувэніры-сымбалі Машэраўскай рэвалюцыі: лыжныя шапачкі «а-ля Прэзыдэнт» з вышытым надпісам «Разам з Бацькам!», партрэты, патрыятычныя коміксы...

У кожнай вёсцы, у кожным гарадзкім квартале, на кожнай вуліцы, на прадпрыемствах, узьніклі групы ў 7-15 чалавек, што рэгулярна зьбіраюцца абмяркоўваць асноўныя праблемы сваёй супольнасьці, каб больш эфэктыўна ціснуць на палітыкаў. Менавіта гэтыя гурткі й сталі сацыяльным падмуркам, на якім будуецца народная падтрымка прэзыдэнта Лукашэнкі.

Аднак дэмакратычныя рэформы прыйшліся не па нутру часткі старой палітычнай эліты. Яны знайшлі сабе саюзьнікаў у асобе дырэктарата «Нацыянальнай бульбяной кампаніі». Бульба, як вядома, стратэгічны прадукт краіны, аснова экспарту Беларусі. Зразумела, калі прэзыдэнт пастанавіў у сьнежні 2001 году нацыяналізаваць кампанію, старыя акцыянэры і адміністрацыя пачалі плесьці антыдзяржаўныя змовы.

Кантралюючы праз СМІ 95% тэле- і радыёэфіру, апазыцыя лёгка мабілізавала людзей супраць прэзыдэнта. 11 красавіка 2001 году прыхільнікі Лябедзькі і Вячоркі выйшлі да будынку на Карла Маркса. Міліцыя адкрыла агонь, пасьля чаго разьюшаны натоўп уварваўся і захапіў прэзыдэнцкі палац. Ініцыятара Машэраўскай рэвалюцыі адправілі ў турму. У яго апартамэнты ўрачыста ўехаў генэрал Фралоў. У першым звароце да грамадзкасьці ён паабяцаў вярнуцца да старых добрых парадкаў.

Гэта ўскалыхнула гарадзкую пэрыфэрыю. З Трактарнага і Аўтазаводзкага раёнаў у накірунку цэнтру рушылі калёны простых рабочых, каб абараняць дасягненьні Машэраўскай рэвалюцыі і свайго Прэзыдэнта. Рэжым прэзыдэнта быў адноўлены. Першае, што зрабіў Лукашэнка – перадаў прэзыдэнцкі палац і сваю рэзыдэнцыю ў Драздах пад Дамы дзіцячай культуры, а сам пераехаў жыць і працаваць у больш сьціплае месца.

Правер сябе на палітычную сьпеласьць: знайдзі 10 адрозьненьняў. Калі ты знойдзеш іх менш за 5 – табе прамая дарога ў партыю Шушкевіча.

КАЛІ ХОЧАШ ВЕДАЦЬ ПРА ГЭТА БОЛЬШ:
www.aporrea.org – сайт Народной Рэвалюцыйнай Асамблеі Вэнэсуэлы (на гішпанскай і ангельскай).
www.narconews.org – амэрыканскі левы часопіс аб Лацінскай Амэрыцы.
www.zmag.org – шмат інфармацыі аб Вэнэсуэле.
http://www.carabobo.com/carabobo/v2/
http://www.alianzasocialdemocrata.org/ – сайт вэнэсуэльскіх сацыял-дэмакратаў.
Апазыцыйныя СМІ:
http://www.2001.com.ve/
http://www.el-nacional.com/
http://www.razon.com/
http://www.analitica.com/

Пры гэтым, нягледзячы на тое, што ў краіне ўсе буйныя СМІ дапамагалі зьвергнуць рэвалюцыйны ўрад, ніводны журналіст ня трапіў за краты. У турмах Беларусі няма ўвогуле аніводнага палітычнага вязьня. Аднак гісторыя супрацьстаяньня ўлады і апазыцыі на гэтым ня скончылася. У лістападзе 2002 году прафсаюз бульбяной кампаніі пастанавіў пачаць страйк...

...

Стоп! Нажаль дэфіцыт і кошты газэтнай плошчы не дазваляюць нам працягнуць гэты фантастычны опус. Мы пакінем за чытачом права самому вызначыцца з пытаньнем: зьяўляецца ці не Рыгоравіч «славянскім Чавэсам» ●

Сымон Балівар

Хутка на тэлеэкранах:

«Экстрым-шоў «Вайна»

Сьвет застыў у чаканьні ваеннай кампаніі ў Іраку. Ажыятаж вакол будучай бойкі ў заліве нагадвае атмасфэру ў асяродзьдзі кінанаркаманаў, напярэдадні кінапрэм'еры з удзелам Брэда Піта або Ды Капрыё: фанаткі мастурбуюць на постэры, крытыкі апускаюць мастацкія якасьці будучага шэдэўра, фірмы прапануюць акторам рэклямаваць нейкую байду ад перхаці....Усе ў чаканьні нейкага відовішча. І паралелі са сьветам кіно не высмактаныя зь мізінца. Як піша *Herald Tribune* тэлеканалы ўсіх краінаў рыхтуюцца да пачатку вайны ў Іраку як да прэстыжнага кінафэстывалю. На гэты раз, калі гарматы пачнуць размаўляць, музы ня будуць маўчаць. Ваенныя рэпартажы стануць новым сэрыялам, які зацьміць усе «Банды Нью-Ёрка», трэцяга «Тэрмінатара» і чацьвертых «Мянтоў», ня кажучы ўжо пра «Кто станет миллинером».

Напрыклад, катарскі канал Al Jazeera, які, як вядома, мае добрую «крышу» ў ісламскім сьвеце, робіць стаўку на зорак. Прыгадаем, што толькі журналістам Al Jazeera барадатыя талібы, якія лічаць тэлевізар за выдумку Шайтана, дазволілі здымаць ў Кабуле, абкладзеным войскамі паўночнай кааліцыі. Толькі на адрас Al Jazeera сам сабе рэжысэр бэн Ладэн дасылае сваю відэапрадукцыю: навагоднія пасланьні да маджахедаў і праклёны няверным гоям. Напярэдадні вайны мэнэджэры Al Jazeera ўжо перазаключылі кантракт з бэн Ладэнам, і Садама на эксклюзіўныя камэнтары вайсковых падзеяў. Таму натуральна падчас бамбардзіровак Багдаду ваш палец заўсёды будзе толькі на той кнопцы тэлепульта – кнопцы канала Al Jazeera.

Галоўныя канкурэнты Al Jazeera – кампанія Ціма Ўорнэра (Tim Warner) CNN. Сіэнэншчыкі набілі руку на ваенных рэпартажах яшчэ падчас першай вайны ў Заліве, калі кожныя паўгадзіны перадавалі рэпартажы зь перадавой з выкарыстаньнем розных плянаў і кампутарнай графікі. Практыка будзе працягнутая падчас асьвятленьня паходу на Багдад. За кожным крокам арміі саюзьнікаў будзе сачыць армія супарцоўнікаў кампаніі, узброеная апаратурай. Не пасьпее Буш пёрнуць, як пра гэта даведаецца ўвесь сьвет.

На пятках CNN наступае кампанія Fox News, якая належыць сусьветнаму мэдыямагнату Мардоху (Rupert Murcdoch). Fox News таксама знайшоў сваю фішку. Ягоны журналісцкі стыль інкарнуе Джэральда Рывэра (Geraldo Rivera), былы вядучы ток-шоў. Ягоная кар'ера ваеннага карэспандэнта пачалася ў мінулым годзе ў Афгане, дзе ён у стылі героя Doom вёў рэпартажы з самага краю лініі фронту, удзельнічаў у вайсковых сутычках, і нават прама ў лайфе нейкаму ісламісту засунуў пад рабро штык-нож. Гэты стыль безумоўна прыйдзецца па душы прыхільнікам Шварца і Ван Дама.

Як бачым, новая форма асьвятленьня вайны перавярнула традыцыю, якая ўзьнікла падчас вайны ў Віетнаме. Тады ваенныя рэпартажы выклікалі ў публікі толькі жах і хвалю пацыфізму. Цяпер ваенныя рэпартажы будуць нагадваць хутчэй шоў «Апошні герой» або «Фактар страху». Гэта, як піша *Sunday Times*, ёсьць наступства галівудызацыі грамадзкай думкі, якая назіраецца яшчэ з 70-ых. Наведваючы кінатэатры, чалавек ня толькі глядзіць сінэму, ён пазычае ў кіношнікаў погляд на тыя ці іншыя рэчы. Цяпер галівудызацыя кранулася такой тэмы, як бачаньне вайны. Пасьля таго, як амэрыканцы прынялі канцэпцыю мінімалізацыі ахвяраў, а на экраны выйшлі фільмы «Выратаваньне салдата Райна», «Падзеньне чорнага сокала», вайна перастала быць сынонімам калектыўнага злачынства. Цяпер для публікі вайна – гэта экстрым-шоў, выпрабаваньне мужнасьці і кемлівасьці.

Гэта яшчэ не цынізм. Як вядома, мастацтва не стаіць на месцы. Цынізм пачнецца, калі ваенныя рэпартажы стануць набываць контуры мыльных ток-шоў кшталту «Большая стирка» або «Окна» ●

Кандыдаты могуць паходзіць з наступных партыяў або сацыяльных груп:

1.Чыноўнік

2.Сябра АГП

3.Савецкі патрыёт

4.Сябра NGO

5.Сябра БНФ

6.Інтэлігент

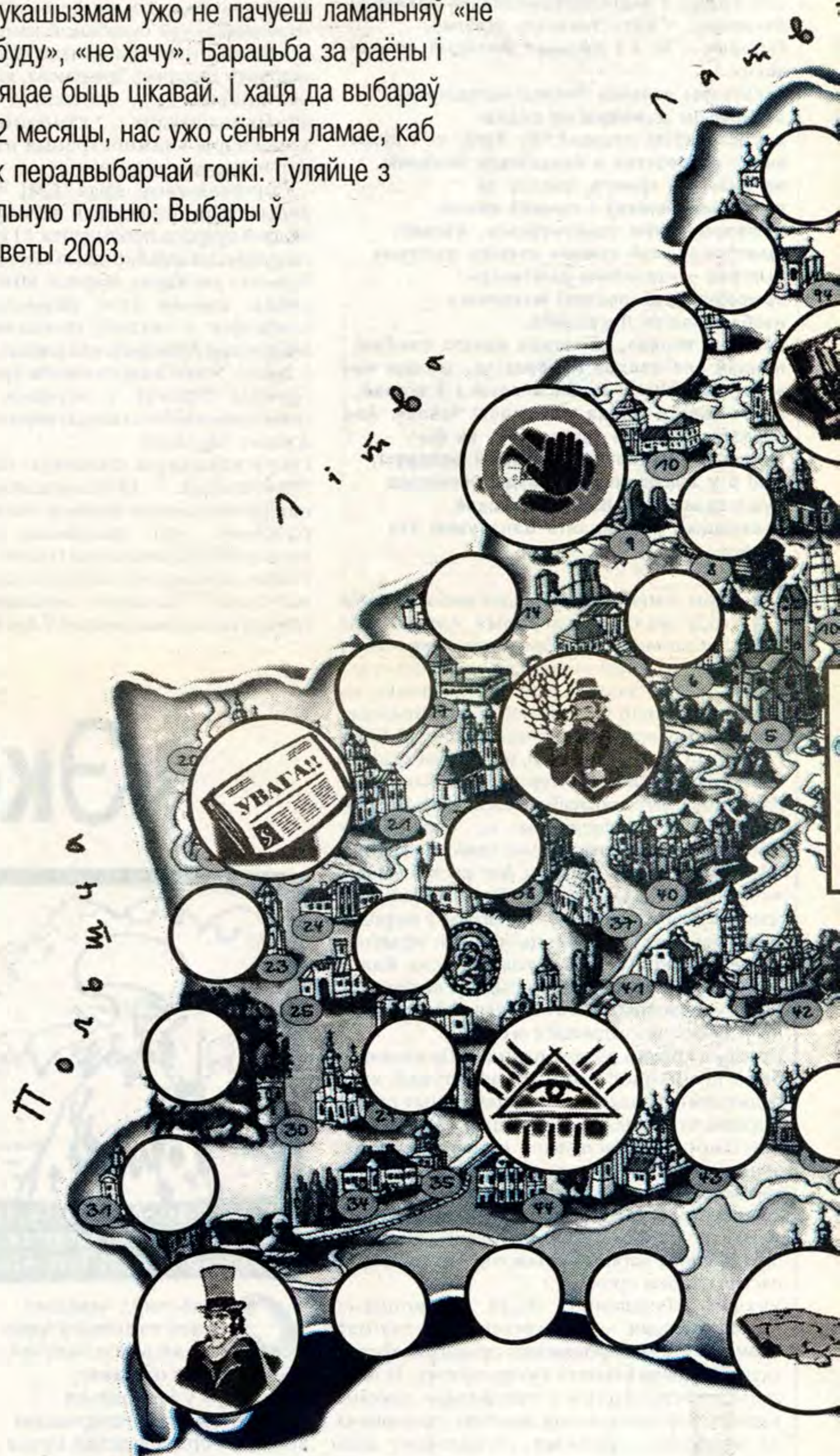

7.Буйны бізнэсмэн

8.Камэрсант

Мясцовыя в…

гульня для канд…

Украіне поўным ходам ідзе ліхаманкавы збор подпісаў пад кандыдатаў на выбары ў мясцовыя саветы. У пагоню па запаветны мандат дэпутата (хай сабе й мясцовага маштабу) уключыліся ўсе палітычныя партыі, рабочыя калектывы, асобныя грамадзяне дый проста прайдзісьветы ад палітыкі. Нават апазыцыянэры перасталі корчыць зь сябе палітычных цэлак, як у мінулую кампанію па выбарах у Палату Прадстаўнікоў: ад змагароў з лукашызмам ужо не пачуеш ламаньняў «не пайду», «ня буду», «не хачу». Барацьба за раёны і вобласьці абяцае быць цікавай. І хаця да выбараў яшчэ амаль 2 месяцы, нас ужо сёньня ламае, каб адчуць кураж передвыбарчай гонкі. Гуляйце з намі ў настольную гульню: Выбары ў мясцовыя саветы 2003.

Характарыстыкі нашых кандыдатаў:

1. ЧЫНОЎНІК
Ты карыстаесься адміністратыўным рэсурсам улады. Ніхто цябе ня любіць, аднак усе цябе баяцца. Паколькі мянтоў, прэсу і падатковую інспэкцыю трымаеш за «шасьцёрак», можаш дазволіць сабе любы капрыз: стварыць сваю передвыбарчаю камісію, прызначыць сваіх назіральнікаў... Маеш права ў любы момант прыпыніць гульню і самастойна вызначыць вынікі галасаваньня.

2. СЯБРА АГП
Ты – малады япі. Маеш ад Лябедзькі, які аціраецца вакол Чубайса, прорву грошай. Аднак просты люд цябе цураецца і лічыць цябе заштатным варугам. Твой электарат – гэта моладзь, якая грэзіць стаць такім жа багатым, як і ты.

3. САВЕЦКІ ПАТРЫЁТ
Ты рушыў у передвыбарчую авантуру, бо верыш у рэнэсанс Савецкага Саюзу і славянскай расы прынамсі ў межах тваёй выбарчай акругі. У цябе абсалютны галяк грошай. Адзіны твой арсэнал – слова праўды і жменька фанатычных прыхільнікаў з вэтэранска-пэнсіянэрскіх колаў. Аднак гэта вялікая сіла, улічваючы тое, што губляць старым акрамя пэнсіі няма чаго.

4. СЯБРА NGO (няўрадавай арганізацыі)
Адпаведна чарговай пастанове вялікага сойму чарговай кааліцыі карлікавых (сацыял) дэмакратычных партыяў (адной зь якіх выпадкова зьяўляесься ты) табе выпаў кон стаць кандыдатам ад згаданага блёку па тваёй акрузе. Тваё заданьне проста адмыць грошы, якія выдаюць замежныя спонсары, інспіруючы нейкую

...ыбары'2003

...атаў у дэпутаты

МЭТА ГУЛЬНІ:
Разьвіцьцё грамадзянскай сьвядомасьці, заахвочваньне актыўнага ўдзелу ў мэханізьме вызначэньня народнага прадстаўніка ў чэсных мясцовых органах улады.

ПРАВІЛЫ ГУЛЬНІ:
У гульні можа браць удзел ад 2 да 8 асобаў, аднак для дасягненьня адукацыйных мэтаў пажадана, каб у гульні ўдзельнічала мінімальна 5 гульцоў. У пачатку гульні кожны з удзельнікаў выбірае сабе фігуру аднаго з кандыдатаў у адпаведнасьці са сваімі палітычнымі густамі (гл. справа). Потым неабходна вызначыць чарговасьць ходу і знайсьці або зрабіць кубік. Ход ажыцьцяўляецца звыклым чынам, у адпаведнасьці выпаўшым вочкам на кубіку падчас кідку. Калі трапіце на поле-малюнак, зазірніце ў калёнку-падказку справа і кіруйцеся пададзенымі там інструкцыямі. Гатовыя – тады на старт, у гонку па дэпутацкія ільготы.

– 1.Старт для кандыдата нумар 1 «Чыноўнік». У адрозьненьне ад іншых кандыдатаў, падпісныя лісты, якія бясконца правяраюць, у вас няма праблемаў з рэгістрацыяй у выбарчай камісіі.

– 2. Ты выступіў з ініцыятывай скараціць льготы дэпутатам гарсавету. Піарны крок, які прынес табе добрыя дывідэнды у выглядзе росту папулярнасьці на раёне. На две клеткі наперад.

– 3. Мясцовая FM радыёстанцыя інфармуе, што ты ня скончыў школу, а корку аб заканчэньні ВНУ набыў з рук за 20 баксаў і бутэльку чарнілаў. Вымушаны пасунуцца на дзьве клеткі назад. Калі ты кандыдат 8 «Камэрсант», цябе гэта ня тычыцца. Твайму электарату гэтыя дыплёмы да дупы.

– 4. Падчас агітацыйнага турнэ выпадкова сутыкнуўся з вулічным пратэстам рабочых, якім больш за паўгады не даюць заробку. Калі ты сябра БНФ, АГП або кандыдат ад няўрадавай арганізацыі, вас цёпла вітаюць. Рухайцеся на дзьве клеткі наперад. Астатнія павінны прапусьціць адзін ход, чакаючы заканчэньня пратэстаў. Кандыдату «Чыноўніку» рабочыя разьбілі ягоны шыкоўны ведамасны мэрс, і той вымушаны везьці яго ў гарантыйны рамонт. Пропуск двух хадоў.

– 5. У гарадзкой газэце *Из рук в руки* тваёй пэрсоне прысьвецілі цікавы артыкул. Рэпарцёр піша, што твой плямяш робіць порнасайты ў інтэрнэце, ты ня плаціш алімэнты былым жонкам, маеш у гаражы скрадзены БМВ і наведваеш гей-клюб «Вавілон». Калі ты – кандыдат 1 «Чыноўнік», газэта друкуе абвяржэньне, пасьля чаго выданьне адразу зачыняюць за парушэньне падаткавага заканадаўства. У іншым выпадку ты вымушаны арганізоўваць контар-піарную акцыю і замовіць у газэце *Из первых рук* артыкулы супраць тваіх канкурэнтаў. Калі ты кандыдат 2 «Сябра АГП», або кандыдат 7 «Буйны бізнэсмэн», ніякіх базараў наконт аплаты піар-паслуг няма. Астатнія кандыдаты пасунуцца на 4 клеткі назад.

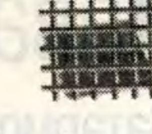
– 6. Калі вы кандыдат 1, 2 або 7, для вас добрая навіна. Буйная фірма, акцыянэрам якой ты зьяўляесься, дабілася зносу мясцовага рынку. На яе месцы будуецца гандлёвы комплекс і падземны гараж. Дэфіцыту грошай у вас ня будзе да канца кампаніі. Рухайцеся на 6 клетак наперад.

– 7. Скарбнік тваёй перадвыбарчай каманды аказаўся прайдзісьветам. Скраў, сабака, увесь грашовы фонд і зьбег у Чэхію прасіць палітычнага прытулку. Вы вымушаныя шукаць фінансаваньня. Дзьве клеткі назад.

– 8. У нядзелю ў царкве (касьцеле) ты залез на амвон і агітаваў за сябе. Агромны скандал – 2 клеткі назад. Калі ты кандыдат 1 і 3, цябе гэта ня тычыцца.

– 9. Перадвыбарчы мітынг (канцэрт, пікет) перарос у бойку з АМАПам. Калі ты кандыдат «Сябра БНФ», табе ламаюць нос і рукі. У такім стане ты ня здольны браць удзел у кампаніі. Марш на старт.

– 10. П'яны за рулём. На няшчасьце цябе стопіць патруль. Калі ты кандыдат 1 або 7, звоніш каму трэба і едзеш далей. Калі не, спрабуеш даць на лапу. Кінь кубік. Пасунься назад на колькасьць фішак, якая выпала на кубіку. Калі выпала лічба «адзін», даў маху – трапіў на чэснага гаішніка. Тваёй палітычнай кар'еры канец. Выходзь з гульні.

– 11. Ты дабіваесься ад гарвыканкаму прыпыненьня забруджваньня таксічнымі адходамі мясцовай рэчкі і становісься героем прэсы і кумірам хатніх гаспадыняў. Дзьве клеткі наперад.

– 12. Расейская газавая кампанія скараціла падачу ў краіну газу. Усе запасы мазуту цэнтар канфіскаваў, каб забясьпечыць на праспэкце Скарыны сьвяточную ілюмінацыю «Расейска-беларускаму саюзу 7 гадоў!». У раёне халодна як у Сібіры. Дзяржаўная прэса ўва ўсім вінаваціць сквалыжных расейцаў, якія зажалі абяцаны за інтэграцыю газ. Калі ты кандыдат БНФ – тры ходы наперад. Калі сябра АГП або кандыдат-патрыёт – тры ходы назад.

– 13. Сярод абывацеляў упарта ходзяць чуткі, што ў Нікіцічны з 15 кватэры (той самай Нікіцічны, у якой зяць два гады таму памёр) было відзеньне. Угоднік Мікалай явіўся асабістай пэрсонай у яе будуар і прасіў яе перадаць усім чэсным людзям у пад'езьдзе, каб галасавалі за тваю кандыдатуру. Бабка растрызвоніла гэтую навіну па ўсім раёне. Кажуць, што ты можаш рабіць цуды і накладаньнем рук вылечваеш ад сыфілісу і кон'юктывіту. Твая папулярнасьць падскачыла да нябёс. Тры клеткі наперад.

– 14. Гарвыканкам узяў у сваю маёмасьць будынак дзіцячага садку і школы. Калі ты кандыдат ад АГП, робіш некалькі гучных пікетаў, называеш айцоў гораду «бессардэчнымі паразітамі» і падымаеш свой рэйтынг. Дзьве клеткі наперад. Аднак будзь асьцярожным: БНФ робіць тую ж самую кампанію. Калі кандыдат ад нацыяналістаў знаходзіцца непасрэдна побач з табой, вы мусіце аспрэчыць, каму дастанецца прапагандысцкі бонус. Кіньце кубік. Калі ты набраў меншую колькасьць, значыць цябе падкараулілі маладафронтаўцы і далі па галаве. Адпраўляйся ў шпіталь. Назад на дзьве клеткі.

– 15. Падаражала гарэлка. Калі ты кандыдат «Чыноўнік», два ходы назад. Усе астатнія атрымліваюць два хады наперад, дзякуючы выбуху народнага незадавальненьня.

– 16. Інфармацыя для ўсіх кандыдатаў акрамя прадстаўнікоў блёку "Патрыётаў" і БНФ. Вы сталі пасярэднікам у выгоднай зьдзелцы. Праз вас нейкая фірма афарміла арэнду памяшканьня мясцовай бібліятэкі. Цяпер там звычайны офіс, куды ўладкаваліся на працу сакратарка, стораж і прыбіральшчыца. Падаеце гэты факт як прарыў у барацьбе з беспрацоўем і сьмела ўпісваеце ў прыярытэты сваёй будучай дэпутацкай дзейнасьці «Стварэньне новых працоўных месцаў». Тры клеткі наперад.

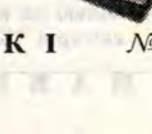
...квазі-дзейнасьць. Ты добра ведаеш, што першае месца, акрамя гемарою, нічога табе ня дасьць.Пад час выбараў паспрабуй не высоўвацца, каб выпадкам не зьвярнуць на сябе ўвагу падаткавай.

5. СЯБРА БНФ.
Вартаўнік нацыянальна-хрысьціянска-кансэрватыўных каштоўнасьцяў, твой час прабіў! Народ патрабуе ад цябе рашучага дзеяньня, каб скінуць з шыі жыхароў раёну маскальскае ярмо. Дык наперад жа! Жыве Беларусь!

6. ІНТЭЛІГЕНТ.
Ты вядомы ў раёне настаўнік або ўрач. Цябе ведаюць людзі і паважаюць у калектыве. Адпаведна разнарадцы з выканкаму калектыў прадпрыемства вымушаны высунуць кандыдата, і ім сталі вы. Адступаць няма куды, да таго ж вы прызвычаіліся слухацца начальства.

7. БУЙНЫ БІЗНЭСМЭН.
Ты маеш два начных клюбы, магазін, шасьцісоты мэрс, сумеснае прадпрыемтва і іншыя «прэлесьці» жыцьця. І ты ім задаволены. Адзінае, што патрабуе твая прысычаная мірскімі патрэбамі душа – дэпутацкага пасьведчаньня. Выпісаўшы з Масквы Сьвірыдаву, або ТАТУ, ты можаш запраста раскруціцца і стаць «народным слугой».

8. КАМЭРСАНТ.
Ніхто цябе ня ведае і ніхто цябе не падтрымлівае. Аднак ты клаў на ўсіх. Тваё заданьне дзякуючы выбарам разрэклямаваць сябе і штурхануць прадукцыю: оптавую партыю чаго-небудзь, што табе падкінулі з Масквы – сухарыкі да піва або пратэрмінаваны соевы маргарын.

© PDF: Kamunikat.org 2018

© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

спэкуляцыі

Геі і Хадановіч

Праблемы беларускасьці і сэксуальнай арыентацыі

Нумар 3 за 2002 год часопісу *Архэ* нядаўна зьявіўся ў сталічных кнігарнях. Тэма нумару, як абяцалася раней – Андрэй Хадановіч, партрэт якога стылізаваны пад «бабчын кіч» – стыль дваранскіх хутароў Панямоньня 30-х гадоў мінулага стагодзьдзя павінны сымбалізаваць высокія эстэтычныя прэтэнзіі выдаўцоў. Эстэтыка ў дадзеным выпадку мае галоўную ідэалягічную нагрузку нумару – у «прарабаў адраджэньня» адбываецца зьмена нацыянальнага культурнага героя – на месца паехаўшага зарабляць наступныя дзесяць тысяч баксаў С.Адамовіча чытаючай публіцы падсоўваецца А.Хадановіч. Ці заўважыць хто падмену? Нават прозьвішчы падобныя.

Часопіс *Архэ* ў адрозьненьне ад звычайных літаратурных і мастацкіх выданьняў заўсёды нагадваў навагодні карнавал пад кіраўніцтвам інструктара райкама Агурцова – з абавязковым ідэалягічным загрузам, у поўнай адпаведнасьці зь ленінскім артыкулам *Партыйнасьць і літаратура* (1912) ці з эсэ маркіза дэ Сада *Французы, яшчэ адзін высілак, каб стаць рэспубліканцамі* (1795). Маркіз пісаў, што францускім якабінцам мала было дэкапітаваць свайго караля, але для дасягненьня сапраўднай свабоды трэба легалізаваць гомасэксуальныя стасункі, інцэст і эратычны канібалізм. У *Архэ* таксама прасочваецца гэткая тэндэнцыя: акрамя развважаньняў Ганса-Георга Віка *Пабудова дэмакратыі ў Беларусі* і цэрэушнага каардынатара праамэрыканскай дзейнасьці на Беларусі Паўла Казанэцкага *Беларуская палітыка Польшчы* надрукаваная недвухсэнсоўная рэцэнзія Ўладзя Гарбацкага на кнігу Дзідзьё Эрыбона *Развагі аб гейскім пытаньні*. «Вядома, што сярод беларускамоўных шмат гомафобаў, і, наадварот, сярод беларусаў-геяў процьма беларусафобаў. Дзе ж кампраміс?» – вапрашае аўтар. Відавочна, дасягненьне кампрамісу паміж геямі і беларускай ідэяй і ёсьць тое зьвяно, якога нетавала адраджэнцам.

Галоўны ідэалягічны залп нумару належыць вядомаму майстру палітычнага эпатажу Валерку Булгакаву. Ва ўводным артыкуле пра «клясычныя і неклясычныя нацыяналізмы» ён у чарговы раз расстаўляе ўсе коскі і двукосьсі над «ы», каб урэшце зноў усім паказаць, хто тут, блін, самы грамацей. Першым пад стрэлы віртуоза фарсу трапляе Ўладзімер Арлоў за ягоны дзесяцігадовай даўніны дужа рамантычны артыкул *Незалежнасьць гэта...* Арлоўскі артыкул, канешне, нагадвае эстрадны маналёг накшталт Жванецкаўскага «...у Парыж на тыдзень і назад...» ці Хазанава «досыць бачыць сьвет вачыма Сянкевіча!», а не культуралягічнае дасьледаваньне, якое магло б вытрымліваць якую-кольвечы крытыку, але Булгакава гэта не абыходзіць. У ахвяры няўрымсьлівага акрабата пяра трапляюць і Сяргей Дубавец, і Аляксандар Лукашук – эмігрант-антысаветчык, якіх раней называлі «паліцаямі і калябарантамі» савецкія СМІ, а цяпер адрадзіў гэтую традыцыю і Валер(«ка») Булгакаў. У сувязі з палітычнай актыўнасьцю рэдактара *Архэ* узгадваецца фраза з раману Юльяна Сямёнава «Сямнаццаць імгненьняў вясны» пра агента Клаўса: «Былому карэктару хацелася вострых уражаньняў»... Пасьля артыкулу ёсьць «палеміка» – водгукі раскрытыкаваных пэрсанажаў, якія сканчаюцца пажаданьнем Сяргея Ярша чытачам «самім разабрацца, хто лье ваду на лукашэнкаўскі млын: той, хто прапагандуе гісторыю беларускага нацыянальнага антыфашыстоўскага Супраціву, ці той, хто абліває яго брудам».

А што ж з галоўным пэрсанажам вокладкі, які замяніў аздобы паехаўшай на конкурс прыгажосьці Лікі? Андрэй Хадановіч выконвае на гэтым мітынгу двухсэнсоўную ролю з аднаго боку «мастацкага баласту» палітычнага дацзыбао, а з другога – кавэзнаўскай агітбрыгады, якая забаўляе хлебаробаў, каб лепш засвоілі партыйныя дырэктывы. З папярэднікам Хадановіча – Адамовічам, здаецца, праблемаў не было, той прэтэндаваў на ролю народнага паэта, трыбуна плошчы, героя стадыёнаў, зашываў рот, кідаўся ў мянтоўскі варанок, каб толькі забралі, каб толькі атрымаць статут бунтара, змагара, грын-карту, візу... Андрэй Хадановіч рот зашываць ня будзе, відавочна з той прычыны, што ня зможа есьці, аматары паэзіі могуць адчуць лёгкі шок.

Хадановіч не хавае сваёй «негераічнасьці» – ён яе дэкляруе, выносіць на вокладку сваёй кнігі, якая выйшла ў Кіеве *Лісты з-пад коўдры* – алюзія на *Лісты з-пад шыбеніцы*, і найпразрысьцейшы намёк на сымулятыўны характар апазыцыйнага гераізму і ўсёй беларускай гераічнай апазыцыйнасьці.

Тым ня менш месца нацыянальнага паэта заняў кумір студэнтак-філфакавак і ўкраінскіх палітыкаў ад літаратуры, якія са зьдзіўленьнем адкрываюць, што ня ўсе ў Беларусі лапцем «Ралтон» сёрбаюць, што і там ведаюць моднае слова «постмадэрнізм» і здольныя зарыфмаваць Бадлера з Апалінэрам! Гэтак калісьці Вазьнясенскі калясіў па Эўропе з чорным бантам, каб па заданьні партыі прадэманстраваць дэмакратам разьняволенасьць савецкага чалавека.

Калі б постаць Хадановіча выйшла, як і меркавалася раней у часопісе *Крыніца*, часопіс каштаваў бы рублёў дзевяцьсот, а ня дзьве тысячы і не было б непатрэбных булгакавых ды казанецкіх. Не зразумела, зь якой рацыі перакладзены з польскай віленчук Т.Канвіцкі з аповесьцю «Малы Апакаліпсыс». Але новая п'еса драматурга-графамана Курэйчыка «Выканаўца жаданьняў» толькі на першы погляд матэрыял хутчэй прахадны, чым сэнсацыйны – вось, у фінале галоўны герой п'есы Багдан... зацяжарыў:

Багдан: Мне сёньня было дрэнна.
Марына: І што?
Багдан (паўза): І вельмі хочацца салёненькага...

Вось тут становіцца ўсё на свае месцы! Усе гэтыя Бадлеры, Рэмбо і «Вечна жывыя Купалы» надрукаваныя толькі дзеля адводу вачэй. «Погляд сьпераду і погляд ззаду» (так!) наводзіць на пэўныя развважаньні... Нешта даўно не было ў кіёсках «Белсаюздруку» *Форуму Лямбда*. Дык ці трэба купляць *Архэ*, каб высьветліць хто ліе ваду на лукашэнкаўскі млын? Здаецца, усё ясна і так●

Сяргей Бракоў,
аглядальнік

НАшы чытачЫ

Пра масавасьць

Папулярны ў народзе філёзаф, эсэіст, літаратуразнаўца і грамадзкі дзеяч Валянцін Акудовіч зьяўляецца заўзятым чытачом нашай газэты ад самага пачатку яе заснаваньня. Вось што ён сказаў у сваіх дасьледаваньнях пра сучасную беларускую літаратуру на старонках часопісу *Фрагмэнты*.

«...Зьяўленьне газэты *Навінкі* (афіцыйна зарэгістраваная ў 1999 годзе) сталася найбольш выразным сьведчаньнем трывалага замацаваньня постмадэрнісцкіх тэндэнцыяў у беларускамоўным вэрбальным дыскурсе. Рэч у тым, што ў адрозьненьне ад інтэлектуальных падзеяў, якія не губляюць сваёй вартасьці ўжытку хаця б нейкага абмежаванага кола людзей, вартасьць эстэтычнай падзеі пацьверджваецца адно тады, калі яна, хай сабе і ў адпаведным выглядзе выходзіць на «шырокага» спажыўца. (Так было з элітарным на пачатку футурызмам, дадаізмам і іншымі эстэтычнымі зьявамі і мадэрнізмам увогуле).

У гэтым сэнсе «масавая» і досыць папулярная газэта *Навінкі* фактам свайго зьяўленьня засьведчыла, што постмадэрнізм у Беларусі ўжо адбыўся, як эстэтычная, і, больш таго, сьветапоглядавая падзея.»

Здаецца, В. Акудовіч ня з тых інтэлектуалаў, якія ў 80-я гады сьцьвярджалі, што газэта *Правда* засьведчыла сваім існаваньнем, што камунізм ужо адбыўся, як сьветапоглядная падзея. Але ж па шыраце спажыўца, у нас нажаль, пакуль што лідэрам застаецца *Саўбелія*, з чаго, калі пасьлядоўна працягнуць думку нашага знакамітага чытача, вынікае, што ў Беларусі як эстэтычная і сьветапоглядная падзея ўжо адбыўся звычайны «рынкавы сацыялізм».

Навагодняе Тэле-Аліўе

Затармажаныя рэфлексіі з прычыны бадуна

Калісьці навагодняя праграма на шостай частцы сушы прадстаўляла, як казаў Серафім Агурцоў «дзела сур'ёзнае», проста «мерапрыяціе», абцяжаранае выверным на ідэалягічных шалях адпаведнай дозай прапаганды. Цяпер навагодні тэлевізар па цэнтральных расейскіх і адным беларускім канале – гэта зазвычай своеасаблівы візуальны дадатак да сьвяточнага стала з абавязковай гарэлкай і салатам «аліўе», які самі французы называюць «салатам а-ля-рюс», такім чынам у тэлевізіі ў апошнія дні мінулага і ў першыя дні новага году назіралася праграма дужа падобная да легендарнай савецкай стравы, хаця і аднастайнай, але каларыйнай і шмат. І па некалькіх расейскіх каналах запар. **Аншляг**, адным словам. Спрытныя журналюгі сьпяшаюцца абнародаваць сэнсацыйныя лічбы замарожаных суровай зімой бамжоў і пэнсіянэраў, але наўрад ці хутка мы даведаемся пра колькасьць расейскіх шавіністаў-антысэмітаў, якія атрымалі пад Новы Год язву страўніка, сардэчны прыступ ці разьліцьцё жоўці ад такой высокай канцэнтрацыі яўрэйскіх насоў і яўрэйскага гумару, які гучаў па АНТ, РТР, НТВ, ІГД, ІТП... яшчэ і **шоў Галкіна** і яшчэ... Пара ўжо пачынаць змагацца за правы антысэмітаў, бо на расейскіх каналах ужо набывае прапіску амэрыканская практыка «прапарцыянальнага прадстаўніцтва» на экране нацыянальных і сэксуальных меншасьцяў: вось то тут то там мільгнулі «дзеці Патрыса Лумумбы» — расейскія грамадзяне зь цёмным колерам скуры. Вось прадстаўнікі ўкраінскай народнасьці – драг-куін Верка Сярдзючка і Алег Скрыпка (Вопель Відаплясава) ў «мьюзікле» пра Папялушку. Чарга чукчаў, беларусаў і заафілаў апынуцца ў блакітным экране на гэты раз яшчэ не надыйшла.

Задорнаў, які ўжо трапіў у рэпэртуар парадыстаў, як заўзяты антыамэрыканіст («Яны ту-у-пы-ы-ы-я!») вылез з «апраўдацельным» эстрадным маналёгам, дзе заявіў, што ўсё жыцьцё любіў амэрыканцаў, а насамрэч крытыкуе тоўстых рускіх баб (якіх таксама вельмі любіць), але якія нацягваюць дужа вузкія купальнікі-стрынгі, а гэта вульгарна. Цікавы для аналітыкаў нумар: фраза «Салжаніцын у турме ўставаў «зь пятухамі»» можа разглядацца, як кардынальны ідэалягічны паварот Расеі ў дачыненьні да Найноўшай гісторыі – нобэлеўскі лаўрэат і прэтэндэнт на званьне «сумленьня нацыі» аказаўся «апушчаным» эстрадным блазнам.

Выступленьні прэзыдэнтаў – таксама частка навагодняга шоў. Пуцін парадаваў сваіх падначаленых заяўленьнем пра «традыцыі» расейскага народу. Якія? Зараз пад гэты соўс можна падаваць што заўгодна – ад частаваньня каней шампанскім, як Сава Марозаў, да сталінскай калектывізацыі і традыцыі Івана Жахлівага саджаць палітычных апанэнтаў голай дупай на вострыя кол. А прамова нашага прэзыдэнта была надзвычай кароткай: хвілінаў пяць-шэсьць супраць звычайных пятнаццаці. Падобна, што гэта была частка навагодняга шоў, якое на **БТ** рабілі ў разьліку на тое, што большасьць насельніцтва нецьвярозая і на тэлевізар не глядзіць, а тыя, хто можа нешта глядзець, адцягваюцца шоў на расейскім канале. Канцэпцыя гэтага КВНу была такая, што відэакасэту з праграмай увогуле згубілі і адвязныя кавэзншчыкі рабілі выгляд, што жартуюць і шукаюць сваё навагодняе шоў. Паміж вяршынямі дасьціпнасьці гучаў музон любімых апазыцыянэрамі «Крамы» і «НРМ». Глядзіш, на наступны год і апазыцыянэра пакажуць! Бо сучасная тэлевізія прадстаўляе пэўны парадокс, які мусяць вырашыць аналітыкі: з аднаго боку кажуць, што тэлевізійны час дорага каштуе, а з другога – паказваюць такую лухту●

Паца Ваца,
тэлеглядач

Ці лёгка быць беларусам?

З кожным годам усё цяжэй быць беларусам. Жыцьцё ўсё даражэе, кошты на беларускія кнігі, газэты, налепкі і часопісы растуць, як цана на курткі-бомбэры і боты «грындэрз». А ёсьць рэчы, якія сапраўднаму беларусу проста неабходна мець у сваім нацыянальным гаспадарстве. Кніга былой старшыні Саюза Пісьменьнікаў Вольгі Іпатавай *Альгердава дзіда* акурат такая рэч, на якую трэба трохі пашукаць сродкаў, незалежна ад яе зьместу, бо для выжываньня нацыі сёньня галоўнае – гэта ведаць сваю гісторыю, якую ў папулярнай і дасьціпнай форме паэтка ўваскрашае для свайго народу. 8 сьнежня на ўправе БНФ яна прадавалася па цане 5400 рублёў. Кажуць, што наклад арыштаваны дзяржавай і знаходзіцца ў друкарні. Гэта аўтаматычна робіць выданьне рарытэтам і надае прысмак забароненасьці. А яшчэ колькі за яе накруцяць у кнігарні ТБМ!?●

Вольга Іпатава прасоўвае на рынак чарговы блокбастэр.

Брудная бялізна

Клясавы падыход да асьвятленьня сьвецкіх навінак

Кінематограф – штука цікавая, але ня менш цікава парыцца і ў асабістым жыцьці куміраў кінааматараў. Парыцца ў прыватным жыцьці «зорак» – улюбёная фішка ўсёй «жоўтай прэсы», якую хлебам не кармі, а дай настрачыць пікантнасьці ў рубрыку «сьвецкая кроніка». Мы ж паспрабуем зірнуць на гэты аспэкт зь іншага, сацыяльнага гледзішча. Тым больш, калі, як сьцьвярджае навязьлівая тэлерэкляма, «зоркі» зашыбаюць столькі бабла, што жыхары суседняй Расеі маглі б год адпачываць на Канарах...

Арнольд Шварцэнэгер

вырашыў дадаць у сваю кішэню яшчэ адну ролю, якую Арні адбіў у іншага менш знакамітага акторыка Вані Траволты. На гэты раз варвар-каманда-тэрмінатар-блізьнятка-цяжарны палісмэн-пажарнік і апошні кінагерой сыграе благога чалавека – кілера. Падзеі адбываюцца недзе на трапічным востраве, дзе ён будзе, заламіўшы галаву, лётаць за ахвярай. Як сьцьвярджаюць усе тры прад'юсэры гэтай стужкі, гледача чакае вельмі закручаны і нечаканы сюжэт. Выпадкова ахвяра ратуе жыцьцё кілеру. Вельмі цікава, якім чынам. Ці ахвяра выцягне забойцу з вады і зробіць штучнае дыханьне, ці адгоніць ад Арні алігатара, а можа выведзе заблукаўшага Містэра «Алімпія» з джунгляў, а потым проста вечар да вечару яны будуць бухаць у бары і бакланіць за жыцьцё – гэта яшчэ невядома. Аднак паміж імі павінны завязацца сяброўскія дачыненьні, якія ставяць Шварца ў вельмі неадназначнае становішча. Аднак, каб раскрыць інтрыгу, не сьпяшайцеся бегчы па білеты: пачатак здымак прызначаны на вясну 2003 году. А вось

Нікалас Кэйдж

(«Дзікі сэрцам», «Той, хто базарыць зь ветрам», «Скала») фартуну не злавіў. Амаль што на 3 з паловай месяцы гэты супэргерой баевекоў трапіў пад абцас. Ён ажаніўся на Лізе Мары Прэслі. Чаму ж яго пацягнула менавіта да гэтай жанчыны – тое, што яна дачка самога караля рок-н-рола (вядома, што Нікалас вялікі фанцік па Элвісу), ці тое, што апошні муж Ліз Мары быў ні хто іншы як сам плясмасаваносы поп-кароль Майкл Джэксан (вядома, што Нікалас вялікі аматар музыкі)... Але, як кажуць, не жаніся па разьліку: на справе ягоная новая жонка аказалася апошняй сьцярвозай. Яна вымусіла яго ня толькі прадаць некалькі сваіх калекцыйных аўтамабіляў, але й пазбавіцца калекцыі коміксаў, якую Нікалас зьбіраў на працягу ўсяго жыцьця амаль што ад маленства... Мужык гэта несьцярпеў і паслаў сваю малую куды падалей. А тымчасам

Одры Тоту,

якую ўсе больш ведаюць як Амэлі, зьнялася ў Летыцыі Калямбані – «Кахае – не кахае». На гэты раз мы ня ўбачым нічога новага. Одры амаль не зьмяніла макіяж і прычоску нават з апошніх кінапроб у «Амэлі». На экране мы можам пабачыць, як мілыя і непасрэдныя жарты Амэлі з рамантычнай казкі для дарослых ператвараюцца ў зусім не дзіцячыя забавы псыхапаталягічнага трылера. Анжэліка (гэтак клічуць гераіню) закахалася ў аднаго мужыка і дамагаецца яго ўсімі мэтадамі. Усё б добра, толькі вось мужык гэты ня ведае да таго моманту, калі яго быццам бы спакойнае жыцьцё ператвараецца ў пекла. У фільме ёсьць усё: бойкі, забойствы, сьмерць. Вось толькі тактычны ход рэжысэра, які не зьмяніў зьнешні выгляд агульнай любіміцы, ня вельмі зразумелы – Одры Тоту можа так і застацца гераіняй дзьвюх стужак з адным фэйсам, або (калі пашанцуе) яна можа ператварыцца ў сучасную Мэрылін Манро●

Леў Троцкі,
сьвецкі аглядальнік

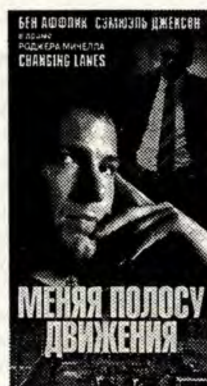
Вайна будзе!

Вы ведаеце чаму пачынаюцца войны? Не...

СУМА ЎСІХ СТРАХАЎ
Стужка – Філа Олдэна Робінсана
У ролях – Бэн Афлек, Морган Фрыман, Джэймс Кромвэль

Некалі, годзе гэтак у 1973-м, Сірыя і Эгіпет напалі на Ізраіль. У арабаў усё адно нічога не атрымалася, а вось ізраільцяне ў той кампаніі згубілі ў пустыні самалёт, на якім была звычайная атамная бомба. Прайшло 29 гадоў і сьвет зьмяніўся. Нейкі дыгер-шыіт, выкапаўшы ядзерную цацку зь пяску, уцюхаў гэту рэч першаму, каго сустрэў за 400$. Пасьля доўгага падарожжа і ўжо за 50 мільёнаў бакаў яна трапляе ў рукі заказчыка. На гэты раз галівудцы ворагам зрабілі нейкага нэанацыскага рэваншыста Дрэслера. Ён вельмі пакрыўдзіўся на сьвет: ці бач ты, татку ягонага ў Нюрбэргу засудзілі. А ў Расеі тымчасам беспрадзел. Нейкі генэрал-хабарнік, бязь ведама прэзыдэнта, ударыў па Грознаму газам «навічок». У пэрымэтры 20 км засталося толькі 80% выжыўшых. Потым нацык рвануў бомбу ў Балтыморы (ЗША). ЗША думае, што гэта Расея. Расея – што ЗША. Вынік ёсьць – цяпер былыя партнэры па антыгітлераўскай кааліцыі граюць на ядзерных кнопках.

ЗЬМЯНЯЮЧЫ ПАЛАСУ РУХУ
Стужка – Роджэра Мітчэла
У ролях – Бэн Афлек, Сэм'юэль Л. Джэксан

Спазьніцца на 20 хвілінаў – гэта ня так шмат, калі ня каціш на разборкі ў суд. Простая аварыя на шашы саштурхоўвае нос да носу людзей, якія ніколі не павінны былі сустрэцца. У выніку абывацель губляе сям'ю, а «белы каўнерык» – файл з дакумэнтамі недзе мільёнаў на 10. Паміж імі ўзьнікаюць непрымірымыя супярэчнасьці. Таму й выходзяць на сьцяжыну вайны юрыст і алькаголік. Цяпер іх нічога ня зможа спыніць. Адзін не аддае файл, а другі з дапамогай хакера зрабіў апанэнта банкрутам. Босы не задаволеныя слуханьнем справы, а нехта забівае на клюб ананімных алканаўтаў. Пасьля іх прыёмы і мэтады ціску час ад часу стаюцца іроніяй. Вайна ёсьць вайна.

Дык вось, хлопчыкі і дзяўчынкі, паглядзіце і адкажыце:

1. Што не патрэбна рабіць, каб ня выклікаць вайну?
2. З чаго пачынаецца вайна?
3. Як спыніць вайну?

BANKER_KV@YAHOO.COM

ЧОрная мЕтка

Анталёгія айчыннага відэапірацтва

Зараз зусім іншы час. Відэаапаратура і касэты даступныя кожнаму абывацелю. Гэта ня так, як гадоў 15 назад, калі ВМ-12 каштаваў 1200 рублёў, а каб набыць яго, яшчэ патрэбна было адстаяць чаргу, дзе і безь цябе хапала розных «вэтэранаў», сваіх людзей ды інш. Касэты можна было набыць рублёў за 50-70 зь нейкім міхалковым-гайдаем, а вось нешта іншае, пацікавей, знайсьці можна было хіба што толькі праз цыган. Відэа стала тады тым акном на Захад, праз якое савецкі і постсавецкі чурбан мог паглядзець, што адбываецца там недзе ў цудоўным далёка-далёка. Вось з гэтага старадаўняга часу і можна прасачыць як відэапірацтва пачало падымаць сваю галаву. Спачатку прадпрымальнікі зь відаком і дзясяткай касэт аддавалі сваё багацьце на пракат. Менавіта тады падлеткі, пабачыўшы на экранах Брусаў Лі, Джэкі Чанаў ды Чакаў Норысаў пачалі ў сваіх гульнях выкарыстоўваць элемэнты ўсходніх адзінаборстваў, і з двароў адразу зьніклі казакі-рабаўнікі, белыя-чырвоныя і другія пяшчотныя да кожнага сэрца гульні.

Праз некаторы час настае эпоха відэасалёнаў. Як правіла яны ўзьнікалі на базе кавярняў у кінатэатрах, у памяшканьнях былых чырвоных куткоў якіх-небудзь ДК і Плацаў піянэраў. Усе нармальныя пацаны пацягнуліся туды як мухі на фэкаліі. Амаль кожны прагульваў пару ці ўрок разам з Рэмба і Конанам. Свой навар самыя далёкабачныя варацілы плясмасы і магнітнай стужкі ўклалі ў відэапракаты і відэазапіс.

Вядома, перад кожным фільмам было папярэджаньне ФБД аб незаконнай дэманстрацыі і перазапісу, але, пагадзіцеся – хто тады ў Беларусі валодаў ангельскай мовай – ды ніхто. Адчуваючы звонкія грошы, спадары Жбанкоў і Фяненка вырашылі пратрэсьці кішэні інтэлігенцвуючых абібокаў. Яны замуцілі такую справу – набралі розных кінавычварэнцаў Лінчаў, Караксаў, Грынуэяў і пад соўсам нейкай элітарнасьці, кожным сэансам пачалі прамываць мазгі і яшчэ чыстыя галовы менчукоў. Набіўшы кішэні, потым адзін зваліў з краіны, а другі па сёньняшні дзень заігрывае з пасольствамі і Гётэ-інстытутам і ганяе модныя фільмы. Але зараз ужо, вядома, без усякага пірацтва●

Джымі Хопкінс,
добрасумленны бізнэсмэн

! Таварышы дарослыя ! Хавайце відэакасэты ад дзяцей !

Кіно вачыма дзіцяці

«Жыхарам маленькага гораду вельмі не пашасьціла калі за адну ноч, пасьля таксічных выкідаў сотні маленькіх павукоў ператварыліся ў агромных, платаядных, галодных пачвараў, вырашыўшы зжэрці ўсё насельніцтва гораду, ад мала да вяліка, а дапамогі ня будзе...»

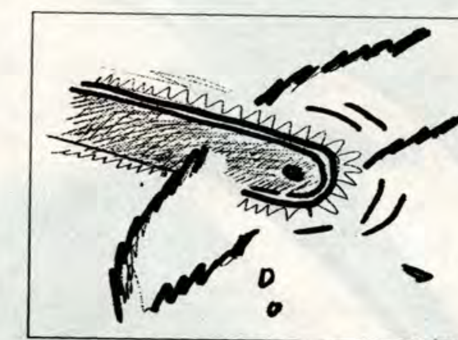
ВАСЬМІНОГІЯ ПАЧВАРЫ.
Рэж. Элары Элкаем. Выраб: Warner Brothers.

Унівэрсальны студЭнт

Цяперашняе пакаленьне студэнтаў выхоўваецца дзеля канкрэтных мэтаў

Ёсьць на станцыі мэтро Якуба Коласа халяўны тэлефон. Насупраць ЦУМу. Там звычайна стаіць невялічкая чарга прыхільнікаў халявы. Стаяць, мёрзнуць на 20-цігградусным марозе... Але часам там зьяўляецца незвычайны малады чалавек (а прасьцей гаворачы – дурань). Ён стаіць на сьнезе, хоць і апрануты ў зімовую куртку, але ў хатніх шлёпках на босую нагу.

Што гэта такое? Нейкі новы краёўскі вышкал, мясцовы Парфірый Іваноў, альбо просты бомж, які не знайшоў сабе ўпіскі на «халодны зімовы час сутак»? Апошняя вэрсія адпала, калі хлапец некалькі разоў пакідаў на сьнезе свой абутак ды гуляў туды-сюды голымі нагамі. Нават п'яны бомж-панк такога па сваім жаданьні ня зробіць ні за якое бырла. Супраць другой вэрсіі гаварыла цёплая маднявая дублёнка, накінутая на плечы. Я назіраў яго колькі разоў, а потым ня вытрымаў ды падыйшоў, каб задаць пару пытаньняў.

Высьветлілася, што хлапец – просты студэнт, які пражывае свае студэнцкія гады ў інтэрнаце № 4 БНТУ (былым БДПА), што стаіць недалёка адтуль. На сьнег яго выгнала неабходнасьць патэлефанаваць, але ён ня мае ані карткі, каб зрабіць гэта ў самім інтэрнаце, ані грошай, каб картку набыць. У дадатак з абутку ў яго толькі берцы, якія шнураваць пяць хвілін. А паколькі шлях да аўтамату займае тыя ж пяць хвілін, то з берцамі працэс займае ўдвая больш часу. Таму хлапец выходзіць на вуліцу ў люты 20-цігградусны мароз у шлёпках. І вось аднойчы, на другім курсе (а ён зараз на пятым), хлапец вырашыў паспрабаваць стаць на сьнег босым. І стаў! «Спачатку кепска было, непрыемна. Але праз паўхвіліны звыкся. І стаў кайфаваць ад гэтага. Выходзіў гуляць па сьнезе кожны вечар узімку. Зараз прастойваю да дзесяці хвілінаў. З таго часу я ня п'ю, не палю, не хварэю».

Беларускія студэнты пачалі старанна рыхтавацца да арміі, якая хутка ізноў стане больш прэстыжнай, чым навучаньне ва ўнівэрсытэце

Што ж гэта, шаноўныя, атрымоўваецца? Банальны недахоп грошай зрабіў з простага студэнта-дэгенэрата-алькаголіка нейкага супэрмэна, а-ля беларускага партызана! Хутка гэты чалавек пачне спаць на сьнезе, зможа трымацца пад вадой да паўгадзіны, бегчы хутчэй за трактар МТЗ-82. Ды ў дадатак ён ня любіць прэзыдэнта, які зрабіў яму такую маленькую стыпэндыю, што нават картку тэлефонную не набыць. А што будзе, калі ён пасталее, стане працоўным? Калі такія, як ён, пачнуць партызанскую вайну, то ў іх супраціўнікаў ня будзе шанцаў на перамогу. Відавочна, што дзяржава ня можа дазволіць сабе мець такіх людзей пад бокам, акрамя...

Акрамя аднаго. Гэты чалавек – вынік удалага экспэрымэнта над моладзьдзю, які праводзіць дзяржава. У падтрымку гэтай думкі гаворыць той факт, што на праспэкце даволі шмат халяўных тэлефонаў: ля ЦУМу, ля Акадэміі Навук, ля Плошчы Перамогі... Зробленыя ціпа ў межах рэклямных акцыяў, амаль усе яны стаяць недалёка ад студэнцкіх інтэрнатаў. Стыпэндыі ў навучэнцаў ВНУ – кот нарыдаў. Таму ўсё больш моладзі карыстаецца халявай. Памятаеце ў Ніцшэ: «Падаючага трэба яшчэ піхнуць». Вось і нашая будучая інтэлігенцыя, а хутчэй – будучыя салдаты, паслабленыя Чарнобылем ды недахопам харчовых прадуктаў, у дадатак будуць гуляць па сьнезе басіком. Няўжо яны дзе знойдуць грошай на добры абутак? Берцы надта лепей: танныя, зручныя, на ўсе сэзоны. І да духаўскіх кірзачоў звычка зьяўляецца. Затое праз колькі год, калі мы пад сьцягам Рыгоравіча пойдзем вайной на NATO, то нават апошняму мабілізаванаму студэнту будзе пакласьці на розныя атамныя ды хімічныя зброі, на холад ды жару. Вось гэта будуць унівэрсальныя салдаты ●

Нестар Міхненка

Куток спажыўца

Купцы жывуць на Беларусі

Цяжкія часы маргіналізацыі і дэградацыі беларускага грамадзтва ствараюць сталы попыт на высокаякасную прадукцыю, каб хоць у спажывецкім сэнсе землякі маглі адчуць сябе элітай. Вышэйшы клас у нас адсутнічае амаль сто гадоў, сярэдні за апошнія гады так і не пасьпеў скласьціся... Аднак зьяўленьне новага, амаль што каралеўскага напою з адпаведнай назвай – «Купечаскае», (што працягвае традыцыю нядаўняга супэрхіта – «Дваранскага») – дае нашым грамадзянам шыкоўную магчымасьць генамі успомніць адпачынак нашых арыстакратычных продкаў на Крымскім узьбярэжжы з кабетамі ды сабачкамі і лянівымі пазяханьнямі да гарсонаў: «Стакан хересу мне». Загадкавы напой расьцякаецца ўпэўненым водарам з ранішніх крамаў і не пакідае абыякавымі нават выпадковых пакупнікоў. Мяккі, але ўпэўнены смак надае віну выкарыстаньне натуральнага араматызатара «Херас», які і надае яму тонкае настальгічнае адценьне. Выкарыстаньне сваіх пладоў для стварэньня гэтага напою багоў дае новыя магчымасьці для разьвіцьця нацыянальнай сельскай гаспадаркі, вызваляючы яе з умоўнага палону навязанага пэсымістамі заняпаду. А месца стварэньня – Берасьцейская вобласьць, Пінскі раён, вуліца Садовая – ізноў пераносяць нас у арыстакратычныя канец XIX – пачатак XX стагодзьдзя – быццам і не было ніякіх саветаў ды бесчалавечых антыалькагольных кампаніяў. А адсутнасьць значка РосСтандарту на этыкетцы празрыста намякае на страту расейцамі культуры піцьця напояў гэткага высокага ўзроўню на карысьць заходніх падробак і ўсходніх недаробак.

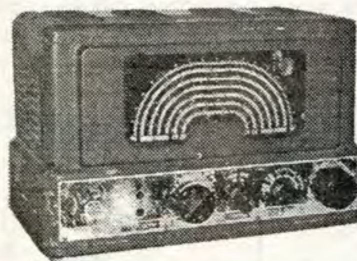
1130 рублёў – сьмешны кошт за тое мора задавальненьня, што вы атрымаеце – гэта тыя ж 2 бутэлькі самага звычайнага піва, але ж які вопытны чалавек патраціцца на гэты дзіцячы напой, калі ў краме ёсьць «Купечаскае» ●

Этыкетка гэткая ж аснавацельная, як і напаўненьне

Безгалосая Расея

Айчынныя радыёслухачы атрымалі навагодні падарунак: адбылося доўгачаканае пашырэньне сеткі вяшчаньня радыё «Сталіца» і абласных аб'яднаньняў за кошт таго, што расейскія станцыі атрымалі смачнага пінка пад зад. З Новага году спынілася рэтрансляцыя на тэрыторыю Беларусі калдырска-шавіністычных радыёстанцыяў «Маяк», «Голос России» і «Юность», што забівалі родны УКВ-дыяпазон. Сталася так з-за таго, што нашых дастала плаціць за трансляцыю занудных ды папсовых эфіраў, маўляў, няхай яны самі нам плоцюць за свае праграмы. Гэткая жорсткая пазыцыя ўладаў выклікала абурэньне нават у агалцелых праварадыкалаў (хоць павінная была, здаецца, толькі радаваць) кшталту Вячоркі, які і змог толькі прамармытаць нешта няўцямнае пра «забеспячэньне татальнага кантролю за інфармацыйнай прасторай». Апошнія дробныя казыркі веерам вылятаюць зь нямоглых ручонак «апазыцыі». Бо ўзмацнелае беларускамоўнае радыё сталіца не апазыцыйнае, але народнае ●

Лісты з АнгбАнду

Пахмельныя ралевікі

«Спакойна й павольна, нібы ў зачараваным сьне» працягваецца падрыхтоўка да сёлетняй вялікай палігонкі па альтэрнатыўнай гісторыі «Вэрона» ад гейм-майстра Мадрэ ды клюбу «Кайталан». Акрамя лянівай працы над антуражам ды галімых дасужых размоваў, праводзяцца ўводныя павільённыя гульні. Першая – «Вячэра ў герцагіні» – прайшла месяц таму й была даволі звычайнай. А ўлетку на палігоне павінны будуць быць дзьве музычныя банды: адна бесьперапынна грае ў тракціры, другая – «прыяжджае на гастролі». Менскія мідыявісцкія ды фолкавыя гурты рвуць глоткі адзін аднаму ў надзеі атрымаць права граць на міжнароднай ролевай гульні.

Баль-маскарад на Аднарогу прайшоў 4 студзеня, ралявікі тармазнута спрабавалі на працягу дзвюх гадзінаў адзначыць новы год. Вось толькі касьцюмчыкі былі занадта разнастайнымі, як на ранішніку ў дзіцячым садку, ды гарэлку хавалі па закутках, і таму напіліся толькі выбраныя. Астатнія грэліся дыскачом з брэтонскай сярэднявечнай папсы. Аднак усе часмусьці разыйшліся задаволенымі.

Сярэднявечны фэст «Белы Замак» заўчасна прызначаны на пятніцу, 28 лютага. Чакаецца шмат замежных гасьцей, музыкі ды танцаў. Працягвацца будзе, як і звычайна, да вечара нядзелі. Цікава, хто пераможа на рысталішчы ў гэты раз? Маскаль Князь Уладзімір альбо нехта з нашых хлопцаў? Паглядзім.

Яшчэ ў мінулым годзе, 18 сьнежня, выйшла ў сьвет другая частка трылёгіі «Валадар пярсьцёнкаў» па кнізе прафэсара Толкіна. У нашых сынэма яна зьявіцца, напэўна, напрыканцы студзеня. Відаць, таму Ордэн Адзінарога плянуе паказ пашыранай вэрсіі першай часткі, працягласьцю ў 4 гадзіны. У дадатак – дакумэнтальны фільм пра Толкіна ды стужка пра здымкі першай часткі «Валадара». Пры тым усе на ангельскай мове, з арыгінальным гукам і галасамі актораў. Каштуе. Толькі для фанатаў – сапраўдных талкіністаў.

Хатняе заданьне. Хлопчыкі й дзяўчынкі, вывучыце, калі ласка, новае слова. «Загруз» – уводная інфармацыя, якую атрымлівае гулец перад пачаткам для больш якаснага адгульваньня ролі. Загрузы бываюць асабістыя (накіраваны на аднаго пэрсанажа, звычайна гэта інфармацыя пра характар ды асабістыя памкненьні), камандныя (накіраваны на гурт пэрсанажаў, звычайна апісваюцца іх мэты) ды агульныя (накіраваны на ўсіх гульцоў, звычайна тут інфармацыя аб сусьвеце гульні ды асноўных правілах). Гулец можа атрымаць як толькі адзін з гэтых тыпаў, так і ўсе тры.

Цывік Агідны

P. S. *Калі вы маеце нейкую інфармацыю, якая датычыцца ролевых, рыцарскіх альбо талкінісцкіх падзеяў краіны, пішыце на* ***civic_agidny@tut.by.***

Сьвята стырылі!

Сацыяльныя матывы апошняга альбому Памідорава

Цяжка-цяжка пасьля новага году ізноўку сядаць за рэцэнзыі... Ніхто ня ведае, ці будзе у гэтым годзе такое паскудзтва, як Рок-Каранацыя? Калі будзе, я ведаю, за які альбом там будуць даваць піва і банку памідораў.

Таварыш Памідораў — тусоўшчык-аксакал з НРМаўска-зетаўскай хвалі у мінулым годзе выпусьціў сваё «Сьвята пакрадзенае» ажно у два прысесты. Першае выданьне было шчэ ўтраўні (тады Памідорыч не паленаваўся пафарбаваць усе сто CD-R аўтаэмальлю, каб ня бачна было што гэта Cd-R.) Такі сапраўдны diy атрымаўся... DIY скончыўся увосень — калі чорнае выданьне абвясьцілі рарытэтным і калекцыйным (у залю славы рок-н-рола вырашылі пакуль экзэмпляр не аддаваць), і накаталі «фабрычным чынам» яшчэ штуку — з прыгожымі белымі вокладкамі, тэкстамі і іньшай хярнёй...

Але да альбому — адчуваючы, што моладзі абрыдлі енсрэмаўскія наркоцка-дзетсадаўскія мары пра «чароўны край індакітай», старыкі спрабуюць ізноў кінуцца ў сацыяльнасьць. Якая нахер сацыяльнасьць можа быць у багемы, месца тусовак якой — байкеры, більярд, бары, каньячкі, прэзэнтацыі ўсё такое? Атрымліваецца вельмі цікава...

Выдатнае веданьне жыцьця народу адлюстроўваецца ўжо ў першым «сацыяльным баевіку» *Песьня праблемных дзетак.* Візгі пра «бацьку алкаголіка, жыцьцё ў трушчобах» зрабілі б гонар якому DEVIATION ці іншай «бандзе гарадзкіх кварталаў». Але ў выпадку Памідорава слабае веданьне рэальнага жыцьця прыводзіць да казусаў. Як вам такая заявачка «Мы сям'я *бандытаў, падшывацаў, трагладытаў*»? Хм, я дагэтуль лічыў, што сем'і бандытаў жывуць якраз заможна і праблем, апісаных у песьні, ня маюць. Ну, Памідору, пэўна, лепей ведаць. «Волны падали стремительным домкратом», блін...

Ёсьць канешне і нармальныя песьні, дзе такой лажы не назіраецца. «Крывавае сьвята» — катарсычны horror на тэму давілаўкі чатырохгадовае даўніны. Яшчэ прыкалоў «Новы марш» — сьцьвярджэньне прыярытэтаў сэкусальнай рэвалюцыі над цяжкасьцямі быту. *«Ай-яй-яй, нішто не перашкаджае — калі яна кахае дык давай яе давай!»* Вельмі такая жыцьцярадасная й аптымістычная песенька.

Але прыколаў у альбоме больш — вось напрыклад, «Вітальная», дзе герой апускае прастытутку, адначасова карыстаючыся яе паслугамі, альбо не дае пазыкі суседу да заробку з матывацыяй «працаваць ідзі». Ай-яй-яй, «залатая моладзь»! Вось калі б яшчэ аўтар песьні сам на заводзе працаваў...

Яшчэ адна сьмешная песенька — «Данесьлі добрыя людзі»(тыпу-лацінскі жорсткі раманс) — вельмі спадабалася б адначасова лізе «Лямбда» і рэлігійным фундамэнталістам. Асноўны матыў песьні — жанчыны прыносяць бяду й будуць за гэта жорстка пакараныя на Страшным Судзе. У адрозьненьне ад клясычных рамансаў з падобным сюжэтам («Мурка», «Гоп-стоп»), расчлянёнкі ў песьні не назіраецца, усе абяцаныя пакараньні пакінутыя па-за кадрам. Але па тым зь якім імпэтам дон Памідорро завывае праклёны, становіцца жудасна уявіць, што ж зрабіла са сьпяваком таямнічая жаньчына яго галюцынацыяў? Вычварэнскае ўяўленьне малюе занадта жудасныя варыянты... Сьлёзы п'янага мачо.

З прыемных яшчэ варта адзначыць «Нам ня трэба болей жахаў» — смачнае антываеннае панк-рэгі. У тэкставым сэньсе гэта перапеўка клясычнай ленанскай «Рэвалюшн» (не той якая #9, а звычайнай, дзе пра старшыню Мао). Увогуле варта зазначыць, што Памідор яшчэ на чорным выданьні сумленна прызнаўся у наяўнасьці сьцібраных тэмаў, прывёўшы унушальны ліст «творчых уплываў». На 70% сьпіс складаецца з таленавітых у музычным пляне выканаўцаў, якія выступаюць з «антыграмадзкімі» заявамі з крутых рэстарацыяў пад францускі каньяк... Дух памідораўскага альбому — такі самы. Эклектыка з прагрэсыўнай сацыялкі і багемнага ўпадніцтва выглядае, як сумесь пургену з дымедролам.

Але ў якасьці фонавай музыкі «рэстаранны панк» ад Памідорава ў прынцыпе праканаць можна. Рэкамэндуецца для праслухоўваньня ў аўтамабілі. Калі аўтамабіля няма — зьдзярыце на касэту пяток трэкаў, дабейце якім нармальным музонам, і слухайце, як чалавек.

А дыск пафарбуйце чорнай аўтаэмальлю. З абодвух бакоў ●

Санітар,
музычны абсэрвер

Керамічныя краты для Танюшы Сулімавай

Кожная краіна мае свае сэкс-сымбалі, і Беларусі ў гэтым сэнсе пашанцавала асабліва, — акрамя старшыні Цэнтарвыбаркаму Людмілы Ярмошынай і шоў-вумэншы Элеаноры Язерскай у нас ёсьць яшчэ і галоўны голас краіны. Самая зайздростная айчынная нявеста – Танюша Сулімава — нарэшце пазбавілася гэтага ганаровага тытулу і пабралася шлюбам з чалавекам сваёй мары, «разумным і багатым», «каралём керамічнай пліткі», — Уладзімірам Рубінштэйнам. Гісторыя гэта нагадвае спраўджаньне мары славаахотлівай Элачкі-людаедкі пра шлюб з інжынэрам, вось толькі складана ўявіць, як можна са слоўнікавым запасам у трыццаць адзінак па шэсьць гадзінаў запаўняць сваімі выказваньнямі эфір радыё «Рокс».

На жаль, журналісцкае дасьледваньне газэты *Навінкі* на прадмет рэлігійнай прыналежнасьці ды-джэйскай прымадоны не дало вынікаў, аднак, з улікам папярэдніх адмоваў лепшым мужыкам краіны, дае нам падставы меркаваць аб каталіцкіх каранях спадарыні Сулімавай, і мы са шчырым сэрцам жадаем Танюшы пасьпяхова страціць цнатлівасьць на бяскрайніх прасторах жоўтай амазонскай сэльвы, куды яны з мужам адправіліся ў вясельнае падарожжа.

Цяпер на сайце радыё «Рокс» побач з аўтабіяграфічнымі шчырасьцямі Танюшы, кшталту «зачынілася з сябрам ў лядоўні», «ела пральны парашок», «прынесла дахаты лысага ката», мусіць зьявіцца паведамленьне «выйшла замуж за караля керамічнай пліткі» ●

Кожнаму тэатру – па порнаспэктаклю

Бедныя-бедныя тэатралы, якія не пасьпелі яшчэ павесьці свае стопы ў бок Маладзёжнага тэатру па вуліцы Варвашэні. Значнай падзеяй для кожнага паважаючага сябе эратамана зьяўляецца кожны штомесячны паказ сакральна-эратычнага спэктаклю па матывах сярэднявечных французскіх пастараляў «Чорт выяўлены аслом». Бяскрыўдны пачатак з чартом-навучэнцам, што выпраўляецца на грэшную зямлю для спрыяньня патапленьню беззаганых душаў у багне людзкіх парокаў толькі раззадорвае тых, хто ведае, ШТО пачнецца далей. А далей трэба не прапусьціць ніводнага моманту, нават забыцца на тое, як міргаць, бо пачынаецца самае цікавае. Амаль кожная сцэна напоўненая настолькі глыбокімі і ўражваючымі карцінамі палавых узаемаадносінаў, што па залі, запоўненай малалеткамі, старымі ды іншымі сэксуальна заклапочанымі элементамі, штохвіліну праносіцца цяжкі ўздых. Разнастайны трах у кожнай сцэне – звычайная норма, аднак падчас спэктаклю вы таксама можаце пабачыць некалькі аголеных мужчынскіх ды жаночых дупаў, эрагаваныя цыцкі галоўнай гераіні, жорсткі кунілінгус пад жоўтай спадніцай і, галоўнае, вочы жанчыны падчас Гэтага. Ня бачыў, але ўпэўнены, што некалькі чалавек у часе паказу гэтай сцэны страцілі прытомнасьць ад незадаволенай похаці. Пакуль Міністэрства культуры не прасякло фішку, кожны павінны злавіць халяву ды пасьпець за пару няшчасных тышчаў зацаніць калягенітальныя прыгажосьці прымадонаў нацыянальнай беларускай сцэны. Сьпяшайцеся бачыць, інтэрнэт – толькі ілюзія, з першага раду можна амаль дацягнуцца, тым больш, што ахова адсутнічае. А чорт сапраўды асёл, калі спадзяецца, што тут яшчэ хтосьці ня любіць трахацца ●

Чычаліна,
дэпутатка

Як адцягнуцца...

...Па-польску

І ў новым годзе польскі відэаклюб працягвае халяўныя паказы нядаўніх прэм'ераў польскага кіно. 15 студзеня а 19-й у Малой залі Акадэміі мастацтваў пакажуць блёкбастэр з зорным акцёрскім складам аб вызваленьні закладнікаў польскімі спэцслужбамі на Бліжнім Усходзе пад шаманскія напевы музыкі Горана Брэгавіча.

...Па-лялечнаму

У Дзяржаўным тэатры лялек 15 і 16 студзеня а 19-й паказваюць «дарослы» спэктакль па Чэхаву «Кушаць падана!...». П'есу паказваюць у прамым сэнсе на пальцах, безь лялек.

...Па-кіношнаму

З натоўпу прадажных кінатэатраў з іх бясконцымі галівудзкімі жвачкамі вылучыліся Аўрора, Берасьце ды Мір, у якіх у рамках фэсту 4на4 з 16 па 19 будуць паказваць нефарматныя сусьветныя прэм'еры – «Горад страчаных душ», «Кандагар», «Бяз сораму», «Няма вестак ад Бога».

Залаты фОнд сталіцы

Сьвет жывёлаў практычна нічым не адрозьніваецца ад сьвету людзей. Прыкладам, і тыя, і іншыя хочуць памеціць як мага большую тэрыторыю і як мага болей разоў, — і ўсё гэта зьвязана з забеспячэньнем патомства. І, як могуць меркаваць сталічныя жыхары, выдатна памеціў тэрыторыю Менска і забясьпечыў сваіх патомкаў вядомы скульптар Уладзімір Жбанаў. Бронзавыя дзяўчынка з парасонам і хлопец у Міхайлаўскім скверы, фатограф з кабецінай на Камароўцы – усё гэта ягоных рук справа. Мясцовы Зураб Цэрытэлі штампуе меншыя скульптуры, аднак імкнецца колькасьцю дасягнуць высотаў свайго маскоўскага таварыша. Наступным творчым ізыскам Жбанава стане паляўніца на кані з сабакамі пад назвай «Залатое паляваньне». І назва, і месца будучай інсталяцыі – Пушкінскі сквер на праспэкце Машэрава – намякаюць на імкненьне скульптара выявіць рэстаўрацыю залатых часоў савецкага намэнклятурнага панства, якое, кожны ў свой час, выяўлялі і Пушкін, і Машэраў. Тым больш, што за савецкім часам толькі намэнклятура вышэйшага эшалёну магла займацца паляваньнем. Наступным перлам Жбанава стане псыхадэлічна-настальгічны ансамбль з хлопчыка і генэральскага мундзіра, апранутага на хлопчыка. Скульптуру плянуецца ўсталяваць перад Сувораўскай вучэльняй, каб яна нагадвала курсантам аб павучальных прыкладах сына палка і Аркадзя Гайдара. Відаць, хутка жбанаўскімі карлікамі будзе застаўлены ўвесь горад, добра яшчэ, што яму не аддалі рабіць кампазыцыю «Апошняе сьвята на Нямізе» ●

Хлопчык у генэральскім мундзіры пакуль ня ў бронзе

MATRIX
Жыў быў хакер-памойшчык па клічцы «Нэо». Гэтак яго звалі бабулькі-зборшчыцы картону, якія бачылі ў ім новага канкурэнта.
Час пагрузіцца ў віртуальную прастору
Гэты дзень пачынаўся для Нэо як заўжды. Збыўшы здабытыя крадонныя каробкі, ён набыў запаветную пляшачку «шляхетнага» чарніла «Лоры чырвонае».
Ну што, расьпіваем? Ідзі за белым канём.
Во, ля, дапіўся! Белачка!
Раптам перад ім зьявілася нейкая жывёла. Спачатку ён нават падумаў, што гэта мент, аднак гэта быў абсалютна незнаёмы белы конь.
Наркалагічны цэнтар "Белы конь"
д-р Сайкоў Д.В.
Нэо пасьледваў па́радзе незнаёмца. Пад знакам белага каня хавалася кантора па кадзіраваньню.
Я чакаў цябе Нэо! Я выведу цябе з матрыцы. Вось два стапарыкі – выбірай.
А можна, я вазьму два?
Ад выбару залежыў далейшы лёс Нэо. І ён не памыліўся.
Ты зразумеў, што тваёй рэальнасьці не існуе.
Існуе толькі пладова-ягадная матрыца, якая кантралюе ўсё. І ты выбраны, каб перамагчы яе!
Гэй, Сайфэр, плясьні-ка мне «Бела-Колы»
Прапаную тост: За новы сухі закон!
Нэо пазнаёмілі зь іншымі ўдзельнікамі антыматрычнага супраціву, якія не пілі нічога крапчэй за безалькагольную «Аліварыю».
На мове супраціўленьня гэта азначала, што яны зьбіраюцца наведаць матрыцу.
Прыйшоў час здаваць бутэлькі
Каб увайсьці ў матрыцу, глыні во гэта
Пункт прыёму шклатары
Глядзі, Нэо, гэтага ўсяго не існуе. Гэта міраж
Гэта Сайфэр. Яны ў матрыцы.
Але нашы героі ня ведалі, што ў лягеры супраціву ёсьць стукач, які рэгулярна зьлівае інфармацыю ў аддзел продажаў заводу «Крышталь».
А што значыць быць выбраным?
Гэта значыць, што ты не павінен піць бырла
Прыкаліся, дэжавю. Я толькі што выпіў шклянку, а яна зноў поўная.
Гэта збой у матрыцы. Яна перазагружаецца. Нас застукалі!
І сапраўды. Матрыца вылічыла месца знаходжаньня Нэо і Марфэуса
Эй, рэбята, трэцімі будзеце?
Ды не, дзякуй, мы ўчора нешта перабралі
Нам трэба безалькагольная лінія, каб выйсьці з матрыцы
Перакрыйце ўсе выхады з матрыцы
Аднак Марфэуса ўжо чакала засада.
Хлапец, ты хто?
Аые, е-а-дзед Піхто, ік!
Пасьлязьверскіх катаваньняў алькаголем п'янае цела Марфэуса знайшлі ў парку
Піце, грамадзянін Серабракоў. Вярніцеся ў сваю рэальнасьць
Але Нэо ўступіў у няроўную схватку з агентамі матрыцы
Пі, ты ўсяго толькі адзін мілілітар у целе матрыцы
Мне не ўстаўляе вашае чарніла.. Я сапраўды выбраны!
Адбыўся цуд. Нэо парушыў законы матрыцы і ўступіў зь імі ў бой
Ну я і ўжраўся ўчора...
«Я ня ведаю будучыні. Я прыйшоў не для таго, каб сказаць, чым гэта ўсё закончыцца. Я табе скажу лепш, як гэта ўсё пачнецца... Потым я пакажу гэтым людзям сьвет бяз правіл, без кантролю, бязь межаў, сьвет дзе ўсё магчыма. Куды мы пойдзем адтуль, гэта ўжо вырашаць нам...»